

Éva B. Halász

SREDNJOVJEKOVNE ISPRAVE IZ ZBIRKE FRANA GUNDRUMA U ARHIVU HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI (1268. – 1526.)

Éva B. Halász
Magyar Medievisztikai Kutatócsoport
MTA-HIM-SZTE-MOL
Budapest-Szeged

UDK 930.2(497.5)“1268/1526”
929Gundrum-Oriovčanin, F.
Stručni rad
Priljeno: 9.5.2018.
Prihvaćeno: 25.5.2021.
DOI: 10.21857/y26keclx39

U radu se objavljuju srednjovjekovne isprave koje se čuvaju u zbirci Frana Gundruma Oriovčanina, istaknutog hrvatskog kulturnog djelatnika iz druge polovine 19. i početka 20. st., a koja se sada čuva u kao posebna cjelina u Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. Zbirka sadrži ukupno 29 srednjovjekovnih pergamena odnosno uključujući druge isprave prepisane unutar njih 32 različita dokumenta. Dokumenti su izdani u rasponu od 1268. do 1526. godine.

Ključne riječi: Fran Gundrum Oriovčanin, Križevci, Križevačka županija, srednjovjekovna Slavonija, srednjovjekovne isprave

Fran Srećko Gundrum Oriovčanin rođen je 9. listopada 1856. u Oriovcu kod Slavenskog Broda. Studirao je medicinu u Beču, a za vrijeme studija bio je predsjednik tamošnjeg Hrvatskog akademskog društva “Velebit” te nakon njegovog raspuštanja jedan od osnivača i prvi predsjednik Hrvatskog akademskog društva “Zvonimir” (1881. – 1882.). Po završetku studija započeo je svoju liječničku karijeru kao gradski fizik u Slavanskom Brodu (tada Brod na Savi). Godine 1889. preselio se na pet godina u Bugarsku te tamo radio kao liječnik u Jambolu, Trnovu i Varni. U Hrvatsku se vraća 1894. te živi u Križevcima, gdje je opet djelovao na dužnosti gradskog fizika. U Križevcima je predavao i higijenu na tamošnjem Gospodarskom učilištu. Za vrijeme Prvog svjetskog rata vodio je i bolnicu Crvenog križa u Križevcima. Bio je zdravstveni savjetnik i izvanredni član Zdravstvenog vijeća Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije, propagirao zdrav život i borio se protiv alkoholizma i pušenja. Od 1906. do 1911. zalagao se za osnutak Društva apstinenata Hrvatske i Slavonije, za

koje je sastavio i nacrt pravila, te je od 1912. bio i njegov predsjednik. Bio je aktivan i u propagandi za suzbijanje tuberkuloze, a zanimala su ga i njega djece, školska i spolna higijena te prevencija spolno prenosivih bolesti i medicinska etika. Na te je teme intenzivno pisao u novinama i časopisima te objavio niz knjižica, koje su i službeno preporučivane za uporabu u pučkim i srednjim školama i preparandijama. Uz knjige iz zdravstvenog područja, bavio se i drugim oblicima književnog djelovanja. Objavio je više putopisa sa svojih putovanja¹ te prevodio romane i drame s bugarskog. Bio je inicijator i nosilac brojnih društvenih i prosvjetnih djelatnosti (uz navedeno djelovanje na području higijene i zdravstva, promovirao je i unaprijeđivanje poljodjelstva, voćarstva i vinogradarstva), bavio se poviješću i kulturom općenito te bio osnivač više knjižnica i čitaonica na širem području Križevaca i Bjelovara. Proučavao je povijest križevačkog područja te opisao neke arheološke nalaze.² Prikupljao je i povijesne izvore te neke od njih i objavio u različitim znanstvenim časopisima.³ Bio je i predsjednik pjevačkih društava u Brodu na Savi i u Križevcima, osnivač podružnice Hrvatskog planinarskog društva Kalnik (1899.) te Hrvatskog sokola (1904.) u Križevcima. Bio je član bečkog antropološkog društva te češkog i krakovskog liječničkog života. Napisao je i autobiografiju pod naslovom *Slike iz moga života*, koja se odnosi na razdoblje od rođenja do 1899., a koja je objavljena tek 2004. Umro je u Križevcima 24. srpnja 1919.⁴

Povijesni interesi Frana Gundruma odrazili su se i na stvaranje jedinstvene zbirke isprava, koja je kasnije ušla u fundus isprava Arhiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, u kojem se i danas čuva. Dio te zbirke objavljuje se u ovom radu, odnosno oni dokumenti koji su izdani prije mohačke bitke. U sadržajnom smislu mogu se podijeliti na dvije skupine, od kojih prva sadrži isprave grada Križevaca. Sada je iz predmohačkog razdoblja poznato ukupno 27 dokumenata koje su izdale gradske vlasti Križevaca, a osam od njih su sačuvani jedino u Gundrumovoj zbirci.⁵ Drugi dio zbirke sadrži isprave koje se odnose na *jobagiones castris* i kasnije *nobiles castris* Križevaca i Velikog Kalnika, a među njima posebnu podskupinu čine one koje

¹ Mladen Tomorad, Fran Gundrum Oriovčanin (1856-1919) and his voyage to Egypt during November and December 1902. U: *Egypt and Austria XI: In Search of the Orient*, ur. Ernst Czerny, Krakow 2018., str. 313-335.

² Fran Gundrum Oriovčanin, Tobožnja kruna iz Malina, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, sv. VII/1, Zagreb 1904., str. 124-125.

³ Isti, Latinski rukopis svećenika Dalmatinca iz petnaestog stoljeća, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, sv. V/1, Zagreb 1902., str. 210-214; Isti, Zavjet plemića iz sv. Helene od god. 1787., *Vjesnik Kr. Hrvatsko-slavonsko-dalmatinskoga Zemaljskog Arkiva*, sv. 16, Zagreb 1914., str. 315.

⁴ O Franu Gundrumu Oriovčaninu, vidi više: *Hrvatski Biografski Leksikon*, ur. Trpimir Macan, sv. 5, Zagreb 2001., str. 308-309; Renata Husinec i Franjo Husinec, Dr. Fran Gundrum Oriovčanin (1856. – 1919.) pionir socijalne medicine u Hrvatskoj, *Prirodoslovlje: časopis Odjela za prirodoslovlje i matematiku Matice hrvatske*, sv. 13, br. 1-2, Križevci 2013., str. 67-96.

⁵ Bálint Lakatos, *Mezővárosi oklevelek. Települési önkormányzat és irásbeliség a középkori Magyarországon 1301-1526*. [Isprave za trgovišta. Samouprava gradskih naselja i pismenost u srednjovjekovnoj Ugarskoj 1301.-1526.], Budimpešta 2019., str. 400-402.

se odnose na one o posjedima različitih obitelji iz mjesta Patak. Građani Križevaca i *jobagiones/nobiles castris* pripadali su srednjem sloju stanovništva (nižem sloju elite), oni su rijetko bili uključeni u višu politiku, njihovi su se životi obično odvijali u njihovom lokalnom milijeju. Vrijednost i jedinstvenost Gundrumove zbirke leže baš u tome što isprave ovdje sačuvane pružaju dodatna znanja o životu društvenih grupa i zajednica o kojima obično imamo relativno vrlo malo informacija.

Gundrumova zbirka čuva 29 originalnih srednjovjekovnih isprava, od kojih pojedine sadrže i prijepise drugih dokumenata, tako da sadržajno ukupno imamo 32 različita dokumenta. Isprava zagrebačkog kaptola izdana 12. svibnja 1354., koja prepisuje ispravu križevačkog župana Jakova sačuvana je u ranonovovjekovnoj kopiji, a njezin original čuva se u Hrvatskom državnom arhivu u fondu Plemička općina Sv. Jelena Koruška.⁶ Nasuprot tome, u zbirci se nalazi original isprave slavonskog bana Ulrika Celjskog izdane 15. svibnja 1454., koja je poznata iz dva druga srednjovjekovna prijepisa, koji se čuvaju u Beču⁷ i Zagrebu.⁸

* * *

U ovom izdanju, isprave su datirane i složene kronološkim redom te je svakoj dodijeljen redni broj. Kada je isprava sačuvana u suvremenoj kopiji, donosi se u ovdje prema svojoj vlastitoj dataciji i u skladu s njim smješta u kronološki poredak.

Nakon rednog broja dokumenta slijedi razriješeni datum isprave i, ukoliko je navedeno, mjesto gdje je isprava izdana i pečaćena. Tome slijedi kratki latinski regist, u kojem se opisuje pravna radnja zajedno s imenom izdavača. Nakon toga, daje se oblik u kojem je isprava sačuvana, da li se radi o originalu, transumptu unutar druge isprave ili u kasnijem prijepisu. U slučaju originalnih isprava daje se informacija o materijalu na kojem je isprava napisana (pergameni ili papiru), kao i informacija o načinu pečaćenja. Kasnije ili suvremene bilješke na poledini isprava se također donose u znanstvenom aparatu.

Isprave se objavljuju *in extenso*, osim u četiri slučaja. Isprava Zagrebačkog kaptola datirana 12. svibnja 1354., koja prepisuje dva druga dokumenta, sačuvana je u Gundrumovoj zbirci u modernoj kopiji. Njezin original čuva se danas u Hrvatskom državnom arhivu (vidi br. 4-6). Isprava križevačkog zemaljskog župana Pavla od Cirkvene već je objavljena u suvremenom izdanju, pa se ne objavljuje ponovo (vidi br. 13). Sve četiri isprave dopunjene su s bibliografskim bilješkama o relevantnim izdanjima.

⁶ Hrvatski državni arhiv, Plemička općina Sv. Jelena Koruška, Pergamene, br. 11. Fotografija iste isprave čuva se u zbirci Diplomatičkih fotografija (Diplomatikai fényképgyűjtemény, signatura DF 286088) Državnog arhiva Mađarskog nacionalnog arhiva (Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára) i može se konzultirati on-line na stranici *Hungaricana* istog arhiva.

⁷ Wien, Deutschordenszentralarchiv (DOZA) Urkunden 3729. Isprava se može konzultirati on-line na adresi: <https://www.monasterium.net/mom/AT-DOZA/Urkunden/3729/charter>, pristupljeno 2.2.2021.

⁸ AHAZU, D-IV-10.

Ukoliko isprave ne sadrže uključene prijepise drugih isprava, tada se one donose u obliku jednog paragrafa. Kada isprava sadrži prijepise, oni su tada izdvojeni i objavljeni posebno, a na njihovom mjestu dodana je bilješka s uputnicom na broj pod kojim se isprava nalazi u ovom izdanju. Počeci redova u ispravi nisu naznačeni u izdanju na bilo koji način. Uobičajene kratice korištene u srednjovjekovnim ispravama razriješene su bez posebnih napomena.

Doslovno sam prepisivala i datacijske formule, onako kako se nalaze u originalu. Ukoliko su bile zapisane riječima donosila sam ih u takvom obliku, a u slučajevima kad se donose u skraćenom obliku, također ih donosim u takvom obliku i u prijepisu.

Dok sam pripremala isprave za objavu, trudila sam se da ih prepisem koliko je doslovnije bilo moguće. Iz tog razloga zadržala sam "ch" umjesto "h" (npr. nichil), a na isti način "y" umjesto "i" (ymmo). Reduplikacije također nisu ispravljane, nego su navođene onako kako u dokumentu piše. Gdje je bilo ubačeno epentetsko p, ja sam ga ostavila (npr. sumpme, semptemtrionalem). Konstantno sam slijedila nedostatak označavanja diftonga (littere umjesto litterae), a i skraćenice su razriješene u skladu s tim načelom (presentibus umjesto praesentibus). U slučajevima kad je slovo i pisano za glas "j" uvijek ga transkribiram s "i" (Iohannes umjesto Johannes). U slučajevima transkripcije grafema "v" i "u" doslovno sam se držala originala, u skladu s hrvatskom egdotičkom tradicijom.⁹

U slučajevima u kojima se pojavljuju riječi sa -ci- ili -ti-, slijedila sam humanistički način pisanja (*presentia* umjesto *presencia*).

Slučajevi kada su riječi pisane različito od oblika uobičajenog u klasičnom latinitetu, ali u oblicima koji nisu bili neuobičajeni za srednjovjekovnu normu (pravopisne posebnosti), takvi su oblici zadržani u izdanju i označeni s usklíčnikom (!) (*volontate* umjesto *voluntate*).

U slučaju reduplikacija slova koja se ne slažu s pravilima klasičnog latiniteta, također je praćen izvornik. Ukoliko je riječ koja bi trebala sadržavati jedan grafem napisana umjesto toga s reduplikacijom, ostavljeno je tako i u transkripciji, a također i vice versa, bez posebnih označavanja ili objašnjenja (*suplicatione, asumpsit, utillitatibus*).

Kada sam morala odlučiti da li da neke riječi pišem zajedno ili odvojeno, slijedila sam pravila klasičnog latiniteta. Kao rezultat dobila sam jasniji tekst prilagođen čitanju, bez posebnih označavanja takvih mjesta u izdanju (*inreuocabiliter* umjesto *in reuocabiliter*).

U slučaju pisanja velikih i malih slova slijedila sam humanistički pravopis. Koristila sam velika slova za početke rečenica, osobna imena i pridjeve izvedene iz njih, imena mjesta i posjeda te blagdane iz kalendara. Pojmovi zapisani u latinskom tekstu isprava u vernakulranim oblicima obično su tamo napisani s velikim slovima, ali se u izdanju donose s malim početnim slovom (*berch*).

⁹ U mađarskoj egdotičkoj tradiciji grafemi "v" i "u" se obično transkribiraju prema njihovom izgovoru (vidi: István Tringli, Középkori oklevelek kiadásának problémái [Problemi izdavanja srednjovjekovnih isprava], FONS. Forráskutatás és történeti segéd tudományok, sv. 7, Budimpešta 2000., str. 28).

Kako bih pojednostavila čitanje teksta, donosim ga u njegovom konačnom obliku, onako kako ga je pisar dovršio, dok se ispravci i prerade u izvorniku i druga nužna objašnjenja donose u bilješkama. Kasnije dodatke smjestila sam na njihova odgovarajuća mjesta i dodala bilješke koje objašnjavaju te slučajeve. Također, dodala sam bilješku i u slučajevima kada je jedna riječ napisana dvaput jedna za drugom ili u slučajevima kada je pisar omaškom ispustio neku riječ. Tekst kod kojeg nisam sigurna u svoje čitanje označila sam upitnikom (?), dok sam potpuno nečitki tekst zamijenila sam s tri točkice. Dijelove koji nisu jasno čitljivi, ali se mogu rekonstruirati iz formula u drugim ispravama donosi se unutar uglatih zagrada. Oni dijelovi teksta koji su slučajno ispušteni iz izvornika, ali se mogu rekonstruirati na temelju sadržaja, smješteni su u šiljate zagrade.

Popis kratica

Arhivi i arhivski fondovi:

AHAZU	Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
G	Zbirka Gundrumova
HDA	Hrvatski državni arhiv
Grad Križevci	Grad Križevci, Diplomata
Sv. Jelena Koruška	Plemenita općina Sv. Jelena Koruška
MNL OL	Magyar Nemzeti Levéltár Országos levéltára
DF	Diplomatikai Fényképgyűjtemény
DL	Diplomatikai Levéltár

Izdanja izvora:

Anjou-oklt.	<i>Anjou-kori oklevéltár. Documenta res Hungaricas tempore regum Andegavensium illustrantia</i> , prir. Gyula Kristó et al., Budapest – Szeged, 1990.–
CD	Tadija Smičiklas et al., <i>Diplomatički zbornik kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije. Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae</i> , 18 sv., Zagreb 1904.–1990.
Dipl. terr. Cris.	<i>Diplomatarium comitum terrestrium Crisiensium. A körösi comes terrestrisek oklevelei. Isprave križevačkih zemaljskih župana (1274-1439)</i> , prir. Éva B. Halász – Suzana Miljan, Budapest – Zagreb, 2014.
Isprave	Jakov Stipišić – Miljen Šamšalović, <i>Isprave u Arhivu Jugoslavenske akademije, Zbornik Historijskog instituta Jugoslavenske akademije</i> , sv. 2, Zagreb 1959., str. 289–379; sv. 3, Zagreb 1960., str. 563–643.

- RD *Az Árpád-házi hercegek, hercegnők és a királynék okleveleinek kritikai jegyzéke*, prir. Attila Zsoldos, Budapest 2008.
- Vjestnik *Vjestnik kr. hrvatsko-slavonsko-dalmatinskog zemaljskog arkiva*, god. 1–22, Zagreb 1899. – 1920.
- ZsO. Elemér Mályusz et al., *Zsigmondkori oklevéltár*, sv. 1–, Budapest 1951. –

1.

1268.

Bela, dux Sclavoniae, Dalmatiae et Croatiae terram iobagionis castri Kemlek, Bolesk nomine, Thomae et fratribus eius, Cristophoro, Iohanni, Paulo et Stephano dat.

Orig. Charta pergamena. Litteram initialem B habet. Pendens sigillum deest, sed ligamentum videtur. Duas modernas copias habet. AHAZU, G-I-1. Ed.: CD V. 478-479. (nr. 943.) Reg.: RD nr. 29.

Bela, Dei gratia dux totius Sclauonie, Dalmatie et Croatiae omnibus, quibus presentes ostenduntur, salutem in Domino sempiternam. Ad vniuersorum notitiam tenore presentium uolumus pervenire, quod cum post diuine pietatis clementiam et nostram emancipationem per dominum Belam, regem Hungarie, patrem nostrum karissimum, regimen ducatus nostri adepti fuisset, magister Thomas familiaris et specialis notarius domini regis, karissimi patris nostri nostram adiens presentiam nobis explanauit, quod idem dominus rex, pater noster karissimus terram cuiusdam iobagionis castri de Kemluk Bolesk nomine decedentis sine herede ob recompensationem seruitorum eiusdem obsequiosorum, que ab indole sue pueritie diligenti studio et prudenti circumspectione eidem domino regi, karissimo patri nostro, fideliter exhibuit indefesse, sibi et fratribus suis videlicet Crystophoro, Iohanni, Paulo et Stephano ac successoribus eorundem de plenitudine gratie sue contulisset auctoritate sui priuilegii muniendo, petens a nobis humili supplicatione, ut collationi eiusdem domini regis, karissimi patris nostri, nostrum consensum et assensum adhibentes, eandem ratificare et ex nunc nostra collatione renouare, necnon nostri priuilegii munimine confirmare dignaremur. Verum quia uoluntati et facto domini regis, karissimi patris nostri, ut solet filius obediens, occurrere liberaliter debuimus et debemus, presertim cum idem magister Thomas et Iohannes frater eiusdem iuuenis noster cum ceteris fratribus eorum supradictis sollertia et nobis obsequia et uirtutum fidelitatibus circumspecta impendere studuissent, consideratis etiam seruitiis eorundem, que nobis impendere poterant in futurum, prefatam collationem domini regis, karissimi patris nostri, factam eidem magistro Thome et fratribus suis de terra Bolesk antedicti ratam et firmam habuimus, prout in priuilegio eiusdem domini regis, patris nostri karissimi, continetur plenius et habetur et perpetuo obseruamus illibate et ex nunc eisdem reliquimus et ex nouo contulimus, dedimus et donauimus iure perpetuo possidendam. In testimonium itaque priuilegii domini regis, karissimi patris nostri, et premissae collationis stabilitatem, quia etiam dominus rex, pater noster karissimus, a nobis petiuit oraculo uiue uocis, eisdem magistro Thome et fratribus suis ac successoribus eorundem nostrum [priuilegium] duximus concedendum. Datum per manus venerabilis patris Ladyzlay, episcopi Thynnyensis, aule nostre cancellarii dilecti et fidelis nostri, anno Domini M^o CC^o [sexages]imo octauo, ducatus autem nostri anno primo.

2.

1[33]9. 17. Aprilis

Coram Gweno filio Wlchey, comite terrestri de maiori Kemlek, Georgius filius Petri unam mlakam pro tribus pensis denariorum Iohanni filio Iwan vendit.

Orig. Charta pergamena, manca. Pendens sigillum deest. Modernam copiam habet. AHAZU, G-I-8. Reg.: Isprave nr. 1567. Memoratum est, quod Isak filius Voyn, Aderianus filius Farkasii, Georgius filius Benk in 14. saeculo vixerunt.

Nos Guenus filius Wlchey,¹⁰ comes terrestris desub maiori Kemluk, significamus tenore presentium, quibus expedit, vniuersis, quod [a]ccede[ntes] personaliter ad nostram presentiam Georgius filius Petri ab vna parte, item Iohannes filius Iwan parte ab altera coram nobis personaliter con[stituti] ...¹¹ idem Georgius dixit et confessus est oraculo viue vocis, quod ipse vnam lakam ad quatuor dietas continentem predicto Io[hanni filio] Iwan pro tribus pensis bonorum denariorum vendidisset perpetuo possidendam et habendam, ita tamen, quod quicquid ponent supra ...¹² ...obum (?), hoc idem Iohannes tenetur de predicta terra persolvere. Prima autem meta ipsius terre incipit iuxta terram Phile ab parte ...¹³ infra procedendo in fluuium Reka in vnum rubum Jekersa et eundo a parte occidentis supra per Rekam in quodam (!)rubum s...¹⁴ ...gerni (?) et procedendo iuxta metas filii Malchech et ueniet in lignum gertianfa et procedendo per magnam viam et cadit [ad primam] metam et ibi terminatur. Et ista uenditio facta est presentibus Iacobo filio Bani, qui tunc pristaldus erat, Gregorio filio ...,¹⁵ Aderiano filio Farkasii, Petro filio Alexandri, Georgyo filio Benk, Isano filio Voyn et Phileto filio Voyz ban. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentibus sigillum nostrum duximus pendendum. Datum in Kemuk (!), sabbato proximo ante festum beati Georgii martiris, anno Domini M° [trecentesimo tricesi]mo nono.

3.

1342. 9. Augusti

Mikch banus Sclavoniae ad petitionem filiorum Finec eorum possessiones reambulat.

Orig. non exstat. Transcripsit Ulricus banus Sclavoniae (*vide nr. 16.*). Reg.: Isprave 304. (nr. 486.), Anjou-oklt. XXVI. 425.

Nos Mykecz, banus totius Sclauonie, memorie commendantes tenore presentium significamus, quibus expedit, vniuersis, quod Gregorius, Iacobus, Georgius et

¹⁰ Lectio incerta.

¹¹ Ruptus.

¹² Ruptus.

¹³ Ruptus.

¹⁴ Ruptus.

¹⁵ Ruptus.

Paulus filii Finecz ad nostram presentiam personaliter accedentes exhibuerunt nobis quasdam litteras patentes serenissimi principis domini Karuli Dei gratia regis Hungarie, domini nostri gratiosissimi super quasdam (!) possessiones (!) ipsorum in comitatu Crisiensi habitas (!), olim per suam serenitatem noue sue donationis titulo donatas (!) et deliberatas (!), quas possessiones eisdem contulerat auus ipsorum Dionisius filius Janse vnacum filio suo Iwncone iure perpetuo obtinendas, prout in litteris dicti domini nostri regis vidimus plenarie contineri, petentes nos, vt eisdem possessiones ab alienis possessionibus circumiacentibus metaliter separari et reambulari faceremus. Nos igitur iustis et condignis petitionibus ipsorum filiorum Finecz annuentes inito et habito consilio cum regnicolis ac etiam cum vniuersis nobilibus iobagionibus castri Naghkemlek vocati dictas possessiones cum ceteris suis pertinentiis Naghmal vocatas, Brezthouicza, Cran, Clenouecz alio nomine Vinarcz cum vineis, terris arabilibus, fructibus, fenetis, siluis et omnibus suis vtilitatibus et circumstantiis ad easdem pertinentibus statuimus predictis Gregorio, Iacobo, Georgio, Paulo filiis Finecz et per eos heredibus heredumque ipsorum successoribus iure perpetuo et irreuocabiliter tenendas, possidendas pariter et habendas. Astiterunt etiam cognati et consanguinei dicti Dionisii filii Janse, videlicet Georgius filius Benk, Wlkecz filius Farcasii, Iohannes filius Martini, qui huic donationi suo consensu pari et assensu ratificauerunt in nullo contradicentes. Cuius possessionis mete taliter distinguuntur, prima autem incipiens a parte orientis a metis Petri et Pauli filiorum Jacubi (!), vbi est meta terrea sita iuxta viam, ibidem idem (!) metas dicti filii¹⁶ Jacubi (!) interdixerunt et nos posuimus iuramentum eidem Gregorio filio Finecz metseptimo personis videlicet cum Georgio filio Benk, Wlkecz filio Farcasii, Malchecz filio Dragonya, Martino filio Georgii, altero Martino filio Iwancheuich, Ysan filio Voyni, qui ibidem ex parte filiorum Jacubi (!) in omnibus metis solemniter ipsorum iuramentum prestiterunt et metas ipsius taliter iustificauerunt: de eadem priori meta procedit ad meridiem per viam publicam in paruo spatio, vertitur ad occidentem et cadit ad arborem pomi cruce signatam, de eadem vero procedit per cacumen montis, flectitur directe et cadit in riuum Clenouecz, per eundem riuum ascendendo (!) modicum ad australem exit de riulo versus occidentem per vnam vallem et veniendo ad cacumen montis, vbi cadit ad vnum fructicem avellanorum meta terrea circumfusum, de eadem vero descendendo ad occidentem et cadit in arborem castanee cruce signatam, deinde cadit in arborem piri similiter cruce signatam, de eadem vero cadit in riuum Brezthowycza per eundem riuum descendendo in paruo spatio ad meridiem, exit de riulo ascendendo versus occidentem per vnam vallem semper iuxta metas filiorum Iacobi et venit ad cacumen montis, cadit in arborem bikfa cruce signatam meta terrea circumfusam, de eadem vero ascendendo (!) semper ad occidentem inter siluam et terram dictorum filiorum Iacobi et cadit ad Iva vocatam meta terrea circumfusam, de eadem cadit in vallem, vbi est meta terrea,

¹⁶ Vocabulum interponitur super rigam.

de eadem ascendendo (!) ad meridiem et cadit ad metam terream, de eadem vero venit ad vnum meatum Znos dictum, vbi sunt fructices rekethye vocate, per eundem Znos descendendo in bono spatio exit de riuulo, ascendit (!) ad occidentem et cadit ad fructicem spinee sub vna deserta vinea, de eadem vero flectitur ad aquillonem et cadit ad arborem zilfa meta terrea circumfusam, de eadem vero ascendit ad occidentem et cadit ad arborem sorbelli cruce signatam, de eadem venit ad terram arabilem eorundem filiorum Finecz iuxta eandem tendendo ad meridiem et cadit ad arborem cerasi meta terrea circumfusam de eadem tendendo per montem Therchini vocatum et transit viam, vbi cadit ad metam terream, de eadem vero descendendo et cadit ad vnum fossatum, per eundem descendit et cadit in fluuium Bogaczo vocatum per eundem fluuium ascendendo (!) longum spatium vsque metas Wlkecz filii Farcasii, exit de fluuyo (!) et cadit ad arborem salicis cruce signatam, de eadem vero ascendendo ad orientem iuxta metas predicti Wlkecz et cadit ad arborem cherfa meta terrea circumfusam, de eadem vero tendendo et cadit ad arborem Clen, de eadem vero procedendo per viam versus meridiem et vertitur ad orientem per quandam vallem et cadit ad arborem piri cruce signatam, de eadem vero cadit ad riuulum Brezthowicza, per eundem descendendo bonum spatium exit de riuulo et cadit ad arborem piri, a parte vero orientis est terra Iohannis filii Martini, deinde procedit directe ad orientem, iuxta predictas metas Iohannis filii Martini venit in arborem Clen subtus cacumen montis, deinde procedit ad viam, vbi est meta terrea, per eandem tendendo semper ad australem ad cruciatam in viam, ad crucem diuisam viam peruenit in quosdam fructices auellanorum meta terrea circumfusos, vbi est vitrum introclusum, per eandem tendendo semper ad australem in longo spatio iuxta metas Voyn filii Peryk nobilis iobagonis castri Kemlek et cadit iterum ad vnam cruciatam viam, vbi sunt tres arbores nucis ex utraque parte vie, per eandem viam veterem vertitur versus orientem, a parte vero australi est terra et vinee castri Kemlek, abhinc flectitur inter vineas et venit ad viam magnam gromacham lapideam, deinde procedit et cadit ad arborem nucis, exinde vertitur ad meridiem iuxta terram seruorum castri et venit in meatum Clenouecz, per eundem riuulum descendit in longo spatio, a parte orientis est terra seruorum, exit de riuulo per veterem viam, per eandem procedendo in longo spatio et cadit in arborem Clen, deinde procedit semper ad orientem et cadit in alterum Clenowczfew, per eundem descendendo ad meridiem exit de fluuyo (!), vertitur ad orientem et venit ad magnam viam, per eandem viam versus meridiem et cadit ad priorem metam. Item subtus vinearum (!) Naghmal alio nomine Obres ibi sunt tres parue particule terre iuxta Clenouecz: vna pars Wlkecz filii Farcasii, secunda Iohannis filii Martini, tertia Georgii filii Benk. Item inter vineas Obres sunt quatuor vinee prefatorum Wlkecz, Iohannis, Georgii et Malchecz filii Dragonya. Iste particule terre tres et quatuor vinee dinoscitur esse intra istas metas. Item in silua Cran, quam habuit Dionisius condam est communis [portio]¹⁷ cum Iohanne filio Martini et Georgio filio Benk. Item de inferius

¹⁷ Vocabulum deest.

fluuium Clenouecz est portio a parte orientis magistri Iohannis, filii Iohannis, proximi eorundem filiorum Finecz. Item superius curiam Iohannis filii Martini sunt octo diete terre eorundem filiorum Finecz, quibus de tribus partibus est commetaneus idem Iohannes. Vt igitur hec donatio domini regis seu confirmatio robur perpetue firmitatis obtineat et stabilis perseueret, nostras litteras nostrarum (!) munimine sigilli roboratas eisdem Gregorio filii Finecz et suis fratribus ipsorumque heredibus concessimus appensione nostri sigilli autentici valituras. Datum in Crisio, in vigilia beati Laurentii martiris, anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo secundo.

4.

1348. 28. Iulii

Capitulum ecclesiae Chasmensis super reambulatione metarum inter novae liberae villae Crisiensis et possessionem Pauli filii Cristoforii, filii sui et fratrum eorundem litteras dat.

Orig. non exstat. Transcripsit Iacobus comes Crisiensis (*vide nr. 5.*). Copia simplex: MNL OL DL 36 204. Ed.: Vjestnik 6 (1904) 245-246. (nr. 7.); CDCr. XI. 479-480. (nr. 361.) Reg.: ZsO. IX. nr. 88.; Anjou-oklt. XXXII. nr. 608.

5.

1348. 21. Septembris

Magister Iacobus comes Crisiensis litteras capituli ecclesiae Chasmensis (vide nr. 4.) transcribit.

Orig. non exstat. Transcripsit primo capitulum ecclesiae Zagrabiensis (*vide nr. 6.*), secundo Sigismundus rex Hungariae (1408. 12. Martii > Dionisius de Marcal, banus Slavoniae, 1422. 26. Ianuarii > capitulum ecclesiae Chasmensis, 1424. 3. Februarii > Sigismundus rex Hungariae, 1424. 11. Martii; HDA Grad Križevci 5. (MNL OL DF 267 985.) Copia simplex: MNL OL DL 36 204. Ed.: Vjestnik 6 (1904) 246-247. (nr. 8.); CDCr. XI. 487-488. (nr. 367.) Reg.: ZsO. IX. nr. 88.; Anjou-oklt. XXXII. 608.

6.

1354. 12. Maii

Capitulum ecclesiae Zagrabiensis litteras magistri Iacobi, comitis Crisiensis (vide nr. 5.), transcribit.

Orig.: HDA. Sv. Jelena Koruška. 11. (MNL OL DF 286 088.) Copia moderna et simplex: AHAZU, G-I-2. Ed.: Vjestnik 6 (1904) 248-249. (nr. 11.); CDCr. XI. 238. (nr. 180.) Reg.: Anjou-oklt. XXXVIII. 279.

7.

1380. 22. Augusti

Capitulum ecclesiae Zagrabiensis litteras super metis et terminis possessionis magistri Lachk, filii Wlkozlau, dat.

Transcripts capitulum ecclesiae Chasmensis (*vide nr. 12.*) Orig.: charta pergamenata lacerata. Pendens sigillum deest. Copiam simplicem habet. (MNL OL DL 100 175., Archivum familiae Batthyány, Acta Antiqua, Bersanovc 4/8/250.) Altera copia ex 16. saeculo. (MNL OL DL 106 929. Archivum familiae Batthyány. Sine numero.)/

Capitulum ecclesie Zagrabiensis omnibus Christi fidelibus, tam presentibus, quam futuris, presentium notitiam habituris salutem in omnium Saluatore. Rei geste seriem opus est litterarum patrocinio commendare, proinde vniuersorum notitie presentium serie volumus fieri manifestum, quod cum nos iuxta continentiam litterarum patentium excellentissimi principis, domini Lodouici Dei gratia incliti regis Hungarie honorabili viro domino Konya, ecclesie nostre preposito, et magistro Stephano, filio condam Nicolai, bani de Lendwa, hominibus ipsius domini regis specialibus ad rectificanda iura regalia in regno Sclauonie habita specialiter deputatis preceptiue directis (!), quibus mediantibus eisdem domino preposito et magistro Stephano mandabatur, quatenus inter alias rectificationes iurium regalium possessionarium ad facies possessionum magistri Lachk, filii Wlkozlau de Berschanouch, militis ipsius domini regis, ad dictum castrum Berschanouch vocatum pertinentium eidem per ipsum dominum regem datarum presente nostro testimonio, quod per nos ad id ipsarum litterarum serie iubebat destinari, accederent, vbi ipsas possessiones et earum pertinentias ab aliorum iuribus possessionariis iuxta continentiam litterarum domini Bele olim incliti regis Hungarie priuilegialium per ipsum dominum regem eidem magistro Lachk pro tutitione et conservatione iurium earundem per ipsum magistrum Lachk inibi in specie exhibendarum presentibus vicinis et commetaneis earundem vniuersis inibi legitime conuocatis et eodem magistro Lachk vel procuratori suo legitimo inibi assisistente reambulare reambulatasque easdem iuxta regni nostri consuetudines certificare et moderare et vbi predicta littera priuilegialia ipsius domini Bele regis metalis finiretur, extunc secundum seriem litterarum metalium talium nobilium per eos inibi in specie producendarum, ex quorum possessionum parte ipsa possessionaria reambulatio fieri deberet peragrare et etiam si quid ex premissis et continentis dictarum litterarum regalium bono adimplere non posset, extunc omnium harum seriem videlicet estimationis, prohibitionis cum nominibus contradictorum et euocatorum in litteris nostris ad octavas festi beati Michaelis archangeli speciali regie mayestati rescribi facere debuissent, honorabilem et discretum virum, dominum Blasium archidiaconum Kamarcensem, socium et canonicum nostrum ad exsequendum premissa fideliter pro testimonio transmissimus. Tandem idem regie mayestatis (!) et noster homines ad nos redeuntes nobis concordati et consona voce retulerunt, quod ipsi feria quarta proxima ante festum

beati Laurentii martiris nunc proxime preteritum et aliis diebus subsequen-
tibus ad hoc aptis et sufficientibus ad facies possessionum ipsius magistri Lachk ad dictum
castrum suum Berschanouch pertinentium pariter accessissent et easdem conuocatis
vocinis (!) et commetaneis earundem vniuersis et presentibus iuxta continentiam
dictarum litterarum ipsius domini Bele regis et aliorum nobilium, ex parte quorum
ipsa possessionaria reambulatio fieri debuisset, per veros metales cursus et terminos
earundem reambulassent reambulatasque et ab aliorum iuribus et metis et terminis
infrascriptis separatas et pacifice distinctas et sequestratas ipsi magistro Lachk, filio
Wlkozlou, et eius heredibus heredumque suorum successoribus relinquissent cum
suis iuribus perpetuo possidendas pariter et habendas. Mete autem dictarum pos-
sessionum ipsius magistri Lachk, prout nobis iidem regius et noster homines in
scriptis apportarunt, hoc ordine distinguntur: prima enim meta incipit, vbi quidam
riuulus per vallem Horuathwelge vocatum currens intrat fluuium Desnicha voca-
tum, vbi est meta terrea et per ipsum riuulum supra contra decursum ipsius vadit
versus meridiem et peruenit ad caput ipsius riuuli, vbi sunt secus vnam viam tres
mete terre de nouo erecte, quarum vna ipsi magistro Lachk, altera Bartholomeo fi-
lio Matheus, tertia Thome et Petro, filiis Beke, separant et distingunt. Dehinc declinat
versus occidentem directe et venit ad vnam metam terream sub arbore tulfa su-
bleuatam, a qua reuertitur ad meridiem et in modico spatio procedendo peruenit ad
metam terream sub arbore pomi siluestris eleuatam. Deinde reuertitur iterato inter
occidentem et meridiem et vadit in paruo spatio et venit saliendo vnam viam ad ar-
borem tul, sub qua est meta terrea in capite cuiusdam vallis erecta, per quam vallem
infra descendit et intrat fluuium Kanenicha nuncupatum, per cuius decursum vadit
infra in magno spatio et exit de eodem ad plagam occidentalem per vnam valliculam
et venit ad arborem piri siluestris, sub qua est meta terrea, a qua ad eandem plagam
ascendendo (!) monticulum peruenit ad uerticem eiusdem, vbi est meta terrea, de
qua progreditur in paruo spatio ad eandem plagam et saliendo vnam viam venit ad
metam terream in capite cuiusdam parue vallis subleuatam, a qua regirat et vadit
inter orientem et meridiem et peruenit ad puteum Subkkuta dictum, de quo procedit
per eandem vallem ad eandem plagam et venit in riuulum Dunayech dictum per
cuius decursum directe progrediendo venit, vbi ipse riuulus cadit in fluuium Kanye-
nicha supradictum ibique mete ipsius magistri Lachk cum predictis filiis Beke, modo
quo supra, terminantur. Deinde incipit tenere metas cum Paulo et Andrea, filiis Io-
hannis dicti Horwatym, et procedit per predictum fluuium et directe per decursum
eius vsque peruenit ad metas Laurentii, Mychaelis et Iohannis, filiis (!) Leukus filii
Rodyk, ibi cum prefatis filiis Iohannis ipse mete finiuntur. Abinde incipiendo tenere
metas cum dictis filiis Leukus: exit de ipso fluuio versus occidentem ad metam ter-
ream antiquam, circa quam est alia meta terrea de nouo erecta, a qua procedit ad
occidentem et venit in paruo spatio ad vnam metam terream, de qua supra ascen-
dendo (!) directe versus occidentem peruenit ad caput vnus parue vallis ad vnam
metam antiquam, secus quam est alia meta de nouo subleuata, exhinc adhuc ad ip-

sam occidentem eundo venit ad metam terream iuxta viam erectam, per quam viam girat versus septemtrionem in paruo spatio et iterato reuertitur per eandem viam versus occidentem et per ipsam uadit in bono spatio venitque ad vnam metam terream iuxta viam eleuatam, a qua procedit directe versus occidentem et deuenit ad aliam metam terream, de qua¹⁸ reflectitur versus septemtrionem descendendo ad vallem et peruenit ad metam terream in nemore eleuatam, a qua adhuc ad ipsum septemtrionem in paruo spatio venit ad vnum riuulum, vbi est meta terrea, per quem riuulum supra eundo quasi versus meridiem venit ad caput vnus vallis, vbi est meta terrea, de qua vadit directe ad occidentem et venit ad vnam metam terream, a qua adhuc ad ipsum occidentem eundo descendit ad vallem, vbi consequenter sunt tres mete terree, vbi a tertia vadit per vnam valliculam et cadit in vnum riuulum, per cuius decursum transit versus meridiem iuxta fenile seu pratium quondam Gurdos venitque sub vnam aborem tulfa meta terrea circumfusam, de qua declinat paruum ad occidentem et sub vna arbore tul exsiccata, vbi est meta terrea, cadit in fluuium Hrusouch vocatum, per quem et eius decursum vadit et cadit in fluuium Desnicha, per cuius directum decursum progreditur valde in magno spatio et exit de eodem versus ad plagam meridiei, vbi est meta terrea, a qua supra ad eandem plagam ascendit montem et cadit in vnam viam, per quam modicum quasi ad occidentem declinando venit ad arborem tulfa meta terrea circumfusam, dehinc vadit per eandem viam et venit ad metam terream iuxta viam erectam. Exinde per eandem viam procedit [versus meridiem] venitque ad arborem [tul meta] terrea circumfusam iuxta viam situatam, a qua exit ipsam viam et vadit quasi inter meridiem et occidentem in paruo spatio et venit ad vnam arborem tulfa meta terrea circumdatam, a qua regreditur directe ad meridiem et descendit per vnam vallem intratque fluuium Mogorouch vocatum, per cuius directum cursum vadit in magno spatio et cadit in fluuium Soplionicha nuncupatum ibique mete ipsius magistri Lachk cum prefatis filiis Leukus, modo quo supra, terminatur. Dehinc dimissis metis possessionum dominorum de Pukur incipit tenere metas cum populis domini regis de Welyke et prima meta¹⁹ incipit in fluuio Soplionicha, vbi alter fluuius Biztra vocatus cadit in ipsum fluuium Soplionicha et per decursum ipsius fluuii vadit inferius usque ad locum, vbi fluuius Trebses dictus intrat ipsum fluuium Soplionicha, per ipsum itaque Trebses itur contra cursum ipsius fluuii et peruenit ad locum, vbi alter fluuius Jazuninykpotoka vocatus cadit in dictum Trebses, vbi dimissis metis dictorum populorum de Welyke incipit tenere metas cum filiis Roh proceditque per ipsum fluuium Jazuinnik supra contra cursum eiusdem et exit de ipso versus plagam septemtrionalem ad metam terream inter duas arbores byk cruce signatas de nouo subleuatam. Inde progreditur ad eandem plagam per arbores post sese cruce²⁰ pro mete signatas

¹⁸ Post vocabulum pars superflua: f.

¹⁹ Post vocabulum deletum est: *incip.*

²⁰ Vocabulum interponitur super rigam.

et venit ad metam terream iuxta riuulum Hrezniche dictum erectam, quem riuulum salit ad metam terream, a qua ad eandem plagam eundo per arbores cruce pro metis signatas venit ad duas arbores harazth, de vna radice natas, sub quibus est meta terrea. Abhinc ad eandem plagam tendendo peruenit ad fluuium Thonoew dictum et per eundem procedit infra usque ad locum, vbi idem fluuius diffunditur per planitiem Razlow dictum ibique relictis metis cum filiis Roh, incipit tenere metas cum filiis Leukus filii Rodyk supradictis, vadit in dicto loco Razleu versus orientem per arbores cruce signatas venitque ad vnum riuulum Jalseuo dictum, vbi est meta terrea et per ipsum seu directe per meatum ipsius contra decursum eius cadit in magno spatio versus caput eiusdem et deuenit ad vnam metam terream iuxta viam erectam, per quam viam declinat versus orientem in paruo spatio et venit ad metam terream, a qua regirat versus septemtrionem ad metam terream iuxta ipsam viam a parte dextra eleuatam, a qua adhuc ad eandem plagam tendendo in paruo spatio venit ad metam terream, de qua descendit versus occidentem ad vnam vallem paruam, in cuius capite est meta terrea, per quam vallem regirando quasi versus meridiem venit ad metam terream, a qua declinat ad septemtrionem ascendendo (!) vnum monticulum paruam, vbi est meta terrea, quem monticulum pertransiundo ad metam terream descendit in riuulum per vallem Belkwelge dictum, contra cuius decursum supra ascendendo ad montem venit, ubi in capite ipsius vallis iuxta viam est meta terrea de nouo subleuata ibique relictis filiis Leukus predictis tendendo metas cum terra Iohannis, filii Petri, nobile (!) iobagione (!) castris, salyt (!) ipsam viam versus plagam septemtrionalem ad metam terream, inde ad eandem plagam vadit ad aliam metam terream, adhuc ad eandem plagam eundo venit ad metam terream sub arbore harazth erectam, de qua descendit infra ad metam terream similiter sub arbore tulfa eleuatam, vbi cadit in fluuium Pribinpotoka nuncupatum, per cuius decursum vadit infra usque Branyenichepotoka, intrat in ipsum fluuium Pribin nominatum. Exinde transit possessiones filiorum Ladiha nobilium videlicet iobagionum castris et incipit tenere metas cum Iohanne et Stephano filiis Iohannis filii Roh. Et prima meta incipit in riuulo Kyskothennya dicto exeundo de eodem versus plagam occidentalem ad metam terream inter duas arbores piri siluestris erectam, deinde ad vnam viam, per quam ascendit (!) versus eandem plagam ad metam terream sub arbore brekynafa de nouo subleuata, abinde directe transeundo viam ad eandem plagam venit ad caput vnus vallis, vbi est meta terrea, per quam vallem descendit et declinat ad partem meridionalem et peruenit ad metam terream, a qua exit et reuertitur ad occidentem ad metam terream et ad eandem plagam ad aliam metam terream in vno monticulo sub arbore tul erectam, dehinc directe ad eandem plagam pergendo in aliam vallem, vbi est meta terrea, per quam in modico spatio tendit ad meridiem et cadit in aliam vallem, per quam similiter vadit in modico spatio versus plagam occidentalem et de eadem valle declinat ad partem meridionalem per vnam paruam vallem et peruenit ad caput eiusdem, vbi inter tres arbores byk est meta terrea eleuata, abhinc ad eandem plagam pergendo venit ad duas arbores tulfa, vbi est meta

terrea, abinde declinat versus partem occidentalem ad metam terream, dehinc descendit ad aliam metam terream, a qua directe ad eandem plagam eundo cadit in riuulum Kysglogouch vocatum, vbi est meta terrea. Ibique relictis metis dictorum filiorum Roh incipit tenere metas cum capitulo Chasmensis ecclesie et protenditur supra per dictum riuulum Kysglogouch contra decursum ipsius in magno spatio venitque ad caput eiusdem riuuli, vbi est meta terrea, dehinc versus plagam septemtrionalem ascendit (!) ad montem inter duas vineas, quarum vna est dicti comitis Lachk et alia presbiteri ecclesie Sancte Margarethe de villa capituli Chasmensis antedicti et in cacumine montis est meta terrea sub arbore nyrfa, deinde in paruo spatio ad eandem plagam eundo cadit in magnam viam, qua itur versus Gresencham, per quam viam vadit versus occidentem et venit ad metam terream in capite vnus vallis de nouo subleuatam ibique relicto dicto capitulo incipit tenere metas cum filiis Gerde, vbi dimissis et relictis metis ipsorum filiorum Gerde et terminis filiorum Iohannis dicti de Nabrad incipit tenere metas cum filiis Boreh. Prima meta incipit in fluuio Kathennya et exit de ipso fluuio versus orientem ad arborem tul crucesignatam meta terrea circumfusam iuxta vallem existentem, per quam vallem tendit superius et exit de ipsa in aliam vallem et per eandem vallem procedit ad orientem ad caput eiusdem vallis, vbi est meta terrea et abhinc tendit versus eandem plagam ad arborem berk[o]wchafa crucesignatam meta terrea circumfusam, deinde ad ipsam plagam eundo venit ad viam et per eandem viam descendit ad partem meridionalem in modico spatio et de ipsa via declinat ad partem orientalem ad arborem tul crucesignatam meta terrea circumfusam in capite vallis constitutam et per eandem vallem descendit in riuulum Zuabunya vocatum et in ipso riuulo descendendo venit in competenti spatio et exit de ipso ad plagam septemtrionalem ad vallem Lomankwelgh vocatam, per quam tendit supra ad caput eiusdem vallis, vbi est meta terrea et inde vadit supra ad eandem partem ad arborem gerthanfa crucesignatam meta terrea circumdatam, abhinc ad dictam plagam eundo descendit ad caput vnus vallis et in eadem valle tendit ad aliam vallem, per quam procedit supra et de eadem exit in vna parua vallicula et tendit supra ad partem septemtrionalem ad arborem tul crucesignatam meta terrea circumfusam, et abinde venit ad vnam viam paruum, per quam declinat supra ad orientem et de ipsa reflectitur iterato ad plagam septemtrionalem ad arborem tul crucesignatam meta terrea circumdatam, exhinc descendit ad eandem plagam ad vnam vallem, per quam descendens intrat in riuulum Peschena nominatum, vbi relictis filiis Boreh predictis, incipit tenere metas cum filiis Mark, ulterius procedit in dicto riuulo Pesthena dicto infra et cadit in alium riuulum Hrusouch nuncupatum, per quem vadit supra contra decursum ipsius, exit de eodem ad partem occidentalem ad vnam vallem Myhenwlge vocatam, per quam regirat ad partem [au]stralem [et perven]it ad caput eiusdem, vbi per vnam semitam in paruo spatio eundo ad occidentem et de eadem semita declinando ad partem septemtrionalem ad arborem tul crucesignatam meta terrea circumdatam et abhinc ad eandem plagam descendit ad magnam viam, in qua [eund]do in bono spatio venit, vbi reflectitur de ipsa via ad partem occidentalem, ad

arborem gerchanfa crucesignatam meta terrea circumfusam et abhinc ad eandem plagam descendit ad vallem, per quam venit in riuum Lysna vocatum, vbi relictis dictis filiis Mark, incipit tenere metas cum filiis Leukus dicti Toth et ibi exit de dicto riulo Lysna ad quandam vallem versus partem occidentalem et venit ad caput eiusdem vallis, vbi est meta terrea sub arbore tul eleuata, abhinc per eandem viam declinat ad partem meridionalem ad aliam metam terream circa ipsam viam existentem, deinde declinat infra versus partem occidentalem ad tres arbores gerthanfa, sub quibus est puteus staturiens, per cuius decursum descendit in riuum Kothenna, per quem in paruo spatio progrediens descendit ad locum, [ubi riulus] Wrathnapataka influit ipsum fluuium Kothenna et per ipsum riuum Wrathna vadit supra contra cursum eiusdem vsque ad metas filiorum Mark predictorum, vbi de dicto riulo Wrathna exit ad quandam vallem Beelchwelge vocatum versus [partem²¹] septentrionalem et per eandem vallem vadit ad caput eiusdem, vbi est meta terrea et abhinc tendit directe ad eandem plagam ad aliam metam terream iuxta viam erectam et per ipsam viam per berch tendit et venit ad metam terream, dehinc autem per ipsum berch eundo venit ad vnam semitam, circa quam est meta terrea et per ipsam semitam vadit in bono spatio per idem berch et declinat ad occidentem ad caput cuiusdam vallis, vbi meta terrea, per quam vallem descendit versus occidentem et intrat riuum Berschanouch nuncupatum ibique relictis seu pretermisitis metis et terminis filiorum condam Petri dicti Castellan et filiorum Dominici filii Radyn mete predictae ad priorem metam veniendio modo, quo supra, terminantur. In cuius rei testimonium roburque [perpetue] firmitatis presentibus sigillum nostrum duximus appendendum. Datum octauo die festi Assumptionis Virginis Benedicte, anno Domini millesimio CCC^{mo} octuagesimo.

8.

1387. 1. Octobris

Coram Iacobo, filio Iuank, comite terrestri de Maiori Kemlek, Adrianus, filius Gregorii, et filii sui, nobiles castri, vineam suam in Nogmal habitam Georgio, Adriano et Demetrio, filiis Iohannis, vendunt.

Orig. Charta pergamena. Litteram initialem N habet. Pendens sigillum deest, sed ligamentum videtur. AHAZU, G-I-3. Copiam modernam et Croaticam translationem habet. (AHAZU G-I-3.) Ed.: CDCr. XVII. 92-93. (nr. 68.)

Nos Iacobus filius Iuank comes terrestris de maiori Kemluk memorie commendantes significamus tenore presentium, quibus expedit, vniuersis, quod quia Adrianus, filius Gregorii, nobilis castri, tam sua, quam Thome, Gregorii et Valentini filiorum suorum in personis de Breztouicha comparendo vineam suam hereditariam in Nogmal existentem Georgio, Adriano et Demetrio filiis Iohannis, similiter nobilibus castri de Reka vendiderat litteratorie ac iure perpetuo et quia dicti filii Iohannis de

²¹ Lectio incerta.

future (!) ipsis impetitione in facto ipsius vinee formidabant, dictus Adrianus coram nobis comparendo tam sua, quam dictorum filiorum suorum in personis asumpsit dictos filios Iohannis et ipsorum posteros posterius ipsius Adriani in dominio ipsius vinee conseruando contra quoslibet protegere et defensare. Si autem protegere non uellent aut non possent, quodcumque temporis in processu ipsis filiis Iohannis aliquod impedimentum in facto ipsius vinee euenire contingeret, extunc dictus Adrianus aut sui posterius de propriis ipsorum vineis aliis, quas tunc possiderent, valorem ipsius vinee, uidelicet tantundem ipsis filiis Iohannis aut ipsorum hereditibus dare teneatur lite absque omni. Ad quod se dictus Adrianus sua ac anotorum filiorum suorum personis spontanea voluntate (!) obligauit. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentibus sigillum nostrum duximus appendendum. Datum feria tertia proxima post festum beati Mychaelis archangeli, anno Domini M^{mo} CCC^o LXXX^{mo} VII^{mo}.

9.

1408. 23. Octobris

Coram Wdalricus de Obducha, castellano, et Thoma filio Georgii, comite terrestri de Maiori Kemlek, Thomas filius Dionisii, Blasius filius Munyak et Stephanus filius Iohannis ab una parte, ab altera Thomas filius Iwan, Lucas filius Nicolai et Georgius filius Andree super diuisione possessionum suorum inter se concordant.

Orig. Charta pergamena. Litteram initialem N habet. Pendentia sigilla desunt. Copia moderna habet. AHAZU, G-I-4. Reg.: Isprave 1378.

Nos Wdalricus de Obduchay, castellanus de Maiori Kemlek ac Thomas filius Georgii, comes terrestris de eadem, memorie commendates tenore presentium significamus, quibus expedit, vniuersis, quod licet Thomas filius Dionisii, Blasius filius Munyak et Stephanus filius Iohannis nobiles de Wzudouch ratione et super quadam non equali diuisione possessionaria, de qua ipsis Thome, Blasio et Stephano portio iure hereditario cedere et peruenire debebat, Thomam filium Iwan, Lucam filium Nicolai et Georgium filium Andree similiter nobiles de Prezechnafew in sede nostra iudiciaria nostri in presentiam in causam atraxissent et ipsa causa et litis materia inter ipsos diu ventilata fuisset. Tamen ambe partes a nobis licentia prius optenta eadem arbitrate compositioni proborum et nobilium virorum, pacem partium amantium, primo uidelicet²² Georgii filii Stephani de Gluboch, Petri litterati filii Iwan de Saulowch, Georgii filii Iacobi de Winichna, Blasii filii Pauli de Smarouch, Mathie filii Dionisii de Pothak et Iohannis filii Georgii de Bogachewa, se submittentis per ordinationem et compositionem eorundem ad talem pacis et concordie unionem deuenissent isto modo et deueniunt coram nobis tali modo, quod prefati Thomas filius Iwan, Lucas filius Nicolai et Georgius filius Andree prefatis Thome filio Dionisii,

²² Post uocabulum deletum est: *Stephani*.

Blasio filio Munyak et Stephano filio Iohannis p[len]am et directam tertiam partem vniuerse terre, que ipsis communis habebatur, videlicet tam in magnis montibus, quam in minoribus montibus wlgo Nizkegoriche dictis, siluis et etiam in exstirpationibus, prout eisdem per condam Paulum et Iohannem, filios Laurentii, auos ipsorum Thome, Blasii et Stephani et iuxta antiqua iura eisdem prouenire debebat, consenserunt (!), ymmo consenserunt ipsis Thome filio Dionisii, Blasio filio Munyak et Stephano filio Iohannis et ipsorum heredibus heredumque posteritatibus in perpetuum possidendam, tenendam pariter et habendam. Ex consensu nobilis domine Elizabeth vocate, filie vero Iohannis de Prezechnafew, Adriani filii Blasii et domine Elizabeth, filie Nicolai dicti Wzud de predicta Wzudouch, in nullo penitus contradictore. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentibus sigilla nostra duximus appendenda. Datum feria tertia proxima ante festum beatorum Symonis et Iude apostolorum, anno Domini M^{mo} CCCC^{mo} octavo.

10.

1411. 21. Iulii

Coram Swanus, filio Iacobi, comite terrestri de Maiori Kemluk, Nicolaus, filius Benedicti filii Voin, duas portiones de omnibus possessionibus suis Adriano patruo suo et Sancie filie Nicolai patruui sui dat.

Orig. Charta pergamena. Pendens sigillum et modernam copiam habet. In dorso legitur: *Littera Woyyn ad dominium sessionis in Zwadowch. AHAZU, G-I-5. reg.: Isprave nr. 1417., ZsO. III. nr. 729.*

Nos Swanus filius Iacob, comes terrestris de Mayori Kemluk memorie commendantes significamus tenore presentium, quibus expedit, vniuersis, quod Nicolaus, filius (!) Benedicti filii Voin, nobilis castri predicti de Wzudouch, coram nobis personaliter constitutus ab una parte, vero ab altera Adrianus filius predicti Voin cum filiis suis, Micaele et Stephano et domina Sancia, filia Nicolai filii iamdicti Voin, similiter²³ cum filiis suis personaliter, idem Nicolaus dixit et confessus est ministerio sue viue vocis in hunc modum, quod ipse absque omni lite duas portiones de omnibus possessionibus in predicto Vzudouch ipsum vbique tangentibus eidem Adriano patruo suo cum filii (!) suis et domine Sancie uxore Petri carpentarii, filie patruui sui cum filiis suis dedusset dedisset (!) et consensisset, tertiam vero partem pro se reseruasset, ipsis tamquam de iure prouenientes, quia ipsa possessio domine Katalene nuncupate, matre predictorum Nicolai, Adriani, Benedicti a Georgio, Nicolao et Blasio, filiis Vrbanus, pro quarta puellari successisset et sic ipsis²⁴ filiis Voin devoluta extitisset et iste confessio ac ordinatio presentibus hys (!) probis viris, primo Iacobo filio Mychaele, Stephano filio Antonii de Vizoka, Elya filio Scaionich, Benedicto filio

²³ Lectio incerta.

²⁴ Post vocabulum deletum est: *Voin.*

Benedicti et aliis quampluribus. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam sigillo nostro appensione duximus munimine roborari. Datum feria tertia proxima ante festum beati Iacobi apostoli, anno Domini M^o CCCC^{mo} vndecimo.

11.

1416. 14. Iulii, Brezovica

Coram Stephano Kerser filio Egidii comite terrestri de Maiori Kemlek Adrianus Pewchich filius Georgii et filii eius, nobiles castri vineam suam pro duodecim florenis vendunt.

Orig. Charta pergamena. Pendens sigillum deest. Modernam copiam habet. AHAZU, G-I-6. Isprave 1511.

Nos Stephanus Kersser, filius²⁵ Egidii de Rwsynbrod, comes terrestris de Maiori Kemlek, memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, wniuersis (!), quod Adrianus Pewchich filius Georgii necnon Vinko (!), Blasius, filii eiusdem Adriani, nobiles ipsius castri²⁶ de Brezthouicha ab una, parte vero ex altera Martinus filius Stephani de Rowch et de Wgrinouch similiter nobilis castri predicti vncum domina Ilka vxore sua legitima coram nobis personaliter constituti, idem Adrianus cum dictis suis filiis totum onus et grauamen omnium aliorum filiorum ipsius Adriani de facto infrascripto super se asummentes dixerunt et confessi sunt in hunc modum, vt ipsi vineam ipsorum in territorio montis Obres, in possessione Georgii et Iohannis, filiorum Iacobi filii Finech de Wynarch, inter vineam filiorum Gerdak Zolaar et terram arabilem Stephani filii Isani de Isanowch habitam annotato Martino filio Stephani et domine Ilka vxori eiusdem pro duodecim florenis auri vendidit, tradidit et assignauit coram nobis, per ipsos Martinum et dominam Ilkam ac heredum suorum per heredes iure perpetuo et irreuocabiliter cum seruitio et solutione quinque cublorum (!) vini et vnus muneris consueti prefatis Georgio et Iohanni ac eorum posteris de ipsa vinea ad predictam possessionem eorum Wynarch amministrari debendorum possidendam, tenendam pariter et habendam. Insuper ipsos Martinum et dominam Ilkam in dominium ipsius vinee per homines nostros per nos ad id specialiter deputatos legitime introduci et statui faciendo vicinis et commetaneis eiusdem inibi presentialiter astantibus necnon personalem et benivolam huic venditioni et statutioni consensum prebentibus pariter et asensum, nemine penitus contradictore apparente. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentibus sigillum nostrum duximus appendendum. Datum Brezouiche, feria tertia proxima ante festum Diuisionis apostolorum, anno Domini millesimo quadringentesimo sextodecimo.

²⁵ Vocabulum hoc in texto consequenter scribitur: *flius*.

²⁶ Vocabulum interponitur super rigam.

12.

1417. 11. Octobris

Capitulum ecclesiae Chasmensis litteras capituli ecclesiae Zagradiensis anno 1380 datas (vide nr. 7.) transcribit.

Orig. Charta pergamena. Pendens sigillum deest. Litteram initialem C habet. AHAZU, G-I-7.

In dorso legitur: *Transcriptio littere metalis super possessione Berscanoch.*

Capitulum ecclesie Chasmensis omnibus Christi fidelibus, tam presentibus, quam futuris, presentium notitiam habituris salutem in omnium Saluatore. Ad vniuersorum notitiam harum serie volumus peruenire, quod Nicolaus filius Lachk de Zobouchyna ad nostram personaliter veniens presentiam exhibuit nobis quosdam litteras honorabilis capituli ecclesie Zagradiensis sub eiusdem sigillo pendenti priuilegialiter confectas tenoris infrascripti, petens nos diligenter, ut easdem de verbo ad verbum transumpmi et transscribi ac litteris nostris similiter priuilegialibus inseri faciendo tenorem et transumptum earundem sibi concederemus ad cautelam, ipsas litteras originales dicti capituli ecclesie Zagradiensis sibi in specie restituendo. Quarumquidem litterarum tenor de verbo ad verbum per omnia talis est: (*vide nr. 7.*).

Nos itaque premissis iustis et iuris consonis petitionibus prefati Nicolai filii Lachk de Z[obouc]hyna annuentes pretactas litteras annotati honorabilis capituli ecclesie Zagradiensis priuilegiales de verbo ad verbum, nil addendo nilque penitus diminuendo, transumpmi et transcribi ac presentibus litteris nostris inseri fecimus tenoremque et transumptum earundem presentibus verbotenus insertum prefato Nicolao filio Lachk duximus concedendas ad cautelam, ipsas litteras originales dicti capituli ecclesie Zagradiensis eidem Nicolao filio Lachk in specie restituendo. In cuius rei testimonium presentibus sigillum nostrum duximus appendendum. Datum feria secunda proxima ante festum beati Galli abbatis et confessoris, anno Domini millesimo quadringentesimo sedecimo.

13.

1439. 24. Iunii, Crisii

Coram Paulo filio Mykchech de Cirkvena comite terrestri Crisiensi Elisabeth filia Anthonii litterati alias relicta Benedicti de Repinch portiones possessionarias in possessione Repinch pro quindecim florenis magistro Stanislao filio Valentini de Nemes vendit.

Orig. Charta pergamena. AHAZU, G-I-9. Ed.: Dipl. terr. Cris. 223-225. (nr. 65.) Reg.: Isprave, no. 1986. In dorso legitur: *In Repincz portio Benedicti.* Manu recentiori scriptum est: *T. T. 9.*

14.

1442. 12. Septembris, Brezovica

Nicolaus filius Petri de Patak comes terrestris de maiori Kemlek Laurentium litteratum filium Pauli et dominam Margaretham in portiones possessionarias introducit.

Orig. non exstat. Transcribunt Ladislaus Pathaki capitaneus utriusque Kemlek et Iohannes filius Martini comes terrestris de maiori Kemlek (*vide nr. 15.*).

Nos Nicolaus filius Petri de Pathak, comes terrestris de Maiori Kemlecz, memorie commendamus per presentes, quod cum nos ad instantem petitionem Laurentii litterati filii Pauli necnon nobilis domine Margaritha vocate filie Iohannis, consortis sue legitime nobilium castri predicti de Phylethincz nobiles viros Martinum filium Georgii de Isanowcz, Paulum litteratum filium Blasii de Smarowcz, Petrum filium Laurentii et Phylipum filium Nicolai ac Martinum dictum Mad[a]raz de Pathach, Michaellem filium Georgii de Sybrinowcz ad infrascriptam statutionem faciendam de sede nostra iudiciaria legitime destinassemus.²⁷ Tandem iidem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi feria quarta proxima post festum beati Bartholomei apostoli ad villam Filethincz vocatam personaliter accessissent ibique vicinis et commetaneis circumquaque existentibus conuocatis et presentibus ipsis prefatos Laurentium et dominam Margaretham in vniuersas possessiones et portiones possessionarias, que condam Adam, Petri et Iohannis filiorum Pauli prefuissent, introducendo statuissent easdem ipsis iure perpetuo statuendo, nullo contradictore penitus inibi apparente, sed magis omnes huic statutioni benivolum consensum pariter et assensum prebuerunt et ex speciali consensu domine Elyzabet filie prefati Pauli, qua in eadem possessione tunc temporis in protectionem et tuitionem existebat, congruis continuis tribus diebus in facie dicte possessionis, vt mos et consuetudo est huius regni, moram faciendam. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentibus sigillum nostrum duximus appendendum. Datum in Brezoycza, feria tertia proxima,²⁸ quindecimo die termini prenotati, anno Domini M^{mo} CCCC^{mo} XL secundo.

15.

1446. 8. Februarii, Brezovica

Ladislaus Pathaki, capitaneus utriusque Kemlek, et Iohannes filius Martini, comes terrestris, litteras Nicolai filii Petri de Pathak comitis terrestis de Maiori Kemlek anno 1442 datas (vide nr. 14.) transcribunt.

Orig. Charta pergamena. Unum pendens sigillum habet, alterum sigillum deest. AHAZU, G-I-36.

²⁷ Lectio incerta.

²⁸ Dies statutionis feria quarta, non feria tertia erat.

Nos Ladizlaus Pathaki capitaneus utriusque Kemlecz et Iohannes filius Martini de Pothok comes terrestris de eadem Maiori Kemlecz memorie commendamus, significamus tenore presentium, quibus expedit, vniuersis, quod Laurentius filius Pauli et domina Margaretha vocata filia Iohannis consors sua legitima (!) nobiles castri predicti de Phylethincz nostri veniendo in presentiam exhibuerunt nobis quasdā litteras statutorias sigillo condam Nicolai filii Petri de prefata Pathak aliter comitis terrestris consignatas et tenoris infrascripti priuilegialiter emanatas petentes nos ydem (!) Laurentius et domina Margaretha debita cum instantia, vt nos tenorem earundem de verbo ad verbum eysdem (!) transcribi et transsumi faceremus sine diminutione et additione aliquali litterisque nostris priuilegialibus sigillis nostris consignatis easdem confirmare et eysdem (!) concedere dignaremur ipsorum iuris ad cautelam. Quarumquidem litterarum tenor talis est: (*vide nr. 14.*)

Nos itaque dignis et iustis petitionibus prelibati Laurentii et domina Margarethe vtputa et legitimis petitionibus annuentes predictas litteras non cassas, non vanas, non abrasas, nec vici[atas] [immo] [prorsus omni vicio ac suspicione] carentes de verbo ad verbum transcribi et transsumi faciemus sine diminutione et additione aliquali sigillis nostris pendentibus munimine roboratas et con[firmatas] ...²⁹ concedendas ipsorum iuris ...³⁰ Vbi nos eosdem Laurentium et dominam Margaretam ...³¹ in dominium infrascriptarum possessionum predictarum³² et portionum possessionariarum ...³³ litteratum et Benedictum modernum pristaldum filios Thome, nobiles castri predicti de Finchowch, Mathias et ...³⁴ Gregorium ...³⁵ dictum Cherenoch de eadem homines nostros speciales per nos ad hoc de sede nostra iudiciaria destinatos modo predicto introductione et statucione fecimus, nullo contradictore inibi penitus, prout nobis ydem (!) homines nostri exinde ad nos reversi pari voce retulerunt, pro tunc apparente. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentibus sigilla nostra munimine roborata duximus appendenda. Datum in Brezoucza, feria tertia proxima post festum beste Dorothee virginis, anno Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo sexto.

²⁹ Textus, quem legere non potest.

³⁰ Textus, quem legere non potest.

³¹ Textus, quem legere non potest.

³² Additio in margine.

³³ Textus, quem legere non potest.

³⁴ Textus, quem legere non potest.

³⁵ Textus, quem legere non potest.

16.

1454. 15. Maii, Crisii

Ulricus, banus Sclavoniae, litteras Mikch bani anno 1342 datas super reambulatione possessionum Naghmal, Brezthouicza, Cran, Clenowecz (vide nr. 3.) trascribit.

Orig. Charta pergamena. Pendens sigillum deest. Duas modernas copias habet. AHAZU, G-I-10. Transcripsit Ladislaus V, rex Hungariae. (1456. 19. Aprilis. Deutschordenszentralarchiv (DOZA), Wien. Urkunden 3729. - MNL OL DF 283739.). Litteras Ladislai regis transcripsit capitulum ecclesiae Zagrabiensis. (1483. 5. Ianuarii. AHAZU, D-IV-10. - MNL OL DF 230381.) Reg.: Isprave, nr. 2267.

Nos Ulricus, Dei gratia Cilie, Ortemburge, Zagorieque comes etc. necnon regni Sclauonie banus, memorie commendantes tenore presentium significamus, quibus expedit, vniuersis, quod cum in causa inter Albertum et Iohannem, filios condam Martini litterati de Vinarcz, vt actores, ab vna et inter Stephanum litteratum, filium Georgii de prefata Vinarcz aliter de Vinichno, vt in causam attractum ab alia partibus super facto possessionis Vinarcz predictae iuxta continentiam litterarum nostrarum prorogatoriarum et capituli ecclesie Chasmensis introductoriarum et statutoriarum in presenti feria secunda proxima post octavas festi beati Georgii martiris coram nobis habita et vertente prefatus Stephanus litteratus quasdam litteras olim Mykecz predicti regni Sclauonie similiter bani in facto reambulationis metarum possessionum eorundem Alberti et Iohannis ac Stephani litterati Naghmal, Brezthouicza, Cran, Clenowecz alio nomine Vinarz predictae vocatarum et pertinentium earundem priuilegialiter emanatas contra eosdem Albertum et Iohannem in iudicio exhibuisset coram nobis, mox prefati Albertus et Iohannes personaliter nostram exurgentes in presentiam allegarunt tali modo, quod quia ipsi in prescriptis possessionibus sub inclusionibus metarum in preexhibitis litteris dicti olim Mykecz bani specificatarum habitis et existentibus certas haberent et possiderent portiones possessionarias et quia etiam eodem littere ipsos eodem modo, sicuti prelibatum Stephanum litteratum, legitimo iure concernerent, ideo ipsi paribus earundem litterarum annotati condam Mykecz bani pro executione cause eorum prenotate ac defensione et conseruatione possessionum ipsorum predictarum sumpme indigerent, petentes nos precum cum instantia, vt easdem litteras pretacti condam Mykecz bani in nostras litteras similiter priuilegiales de verbo ad verbum inscribi et transsumpti facientes eisdem dare dignemur iuris eorum ad cautelam. Quarum tenor talis est: (*Vide nr. 3.*)

Nos itaque iustis et condignis petitionibus memoratorum Alberti et Iohannis quinpotius iustitiae annuentes potissimum ex eo, quia prescriptam possessionem Vinarcz alio nomine Clenouecz vocatam in preexhibitis litteris annotati condam Mykecz bani priuilegialibus contentam et specificatam eosdem Albertum et Iohannem cum prelibato Stephano litterato et aliis fratribus eorum communiter concernere agnouimus preassumptas litteras dicti condam Mykecz bani non abrasas, nec cancellatas neque in aliqua sui parte vitiatas, ymmo mere et sincere veritatis

integritate prepollentes de verbo ad verbum sine diminutione et augmento aliquali presentibus litteris nostris inscribi et inseri faciemus eisdem Alberto et Iohanni duximus concedendas. In cuius testimonium presentes litteras nostras pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas eisdem Alberto et Iohanni concessimus ad cautelam. Datum Crisii, decimo die predictae ferie secunde proxime post octavas festi beati Georgii martiris prenotatas, anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo quarto.

17.

1484. 7. Maii

Capitulum ecclesiae Zagradiensis litteras super statutione quarundam possessionum dat.

Orig. Charta pergamena. Pendens sigillum deest, sed ligamentum videtur. Copiam modernam habet. AHASU, G-I-11.

Magnifico domino Mathie Gereb de Vyngarth, regnorum Dalmatie, Croatie et Sclauonie bano, amico ipsorum honorando capitulum ecclesie Zagradiensis amicitiam paratam cum honore. Vestra nouerit magnificentia, quod nos debito cum honore receptis³⁶ litteris eiusdem vestre magnificentie adiudicatoriis modum et formam cuisudam iudicarie commissionis seu deliberationis in se exprimentibus, Crisii, decimo nono die ferie secunde proxime post octauas festi Epiphaniarum Domini proxime preteriti pro parte Emerici litterati de Vynarcz ac Michaelis filii Stephani de Pathak necnon nobilis domine Katherine filie condam magistri Alberti de dicta Pathak, item Stephani de Felsewpathak, Michaelis filii eiusdem, Benedicti litterati et Georgii filiorum Francisci, Martini filii Valentini, Stephani filii Philipi, Iohannis et Benedicti filiorum Demetrii, domine Vrsule consortis eiusdem Iohannis, Dorothee sororis dicti condam magistri Alberti de eadem Pathak contra et adversus Ladislaum Kupchynych Croatum confectis et emanatis nobisque amicabiliter loquentibus et directis iuxta earundem continentiis vncum magistro Nicolao de Kamarcza homine magnificentie vestre de sede vestra iudicaria ad id specialiter transmissio in eisdemque litteris vestre magnificentie adiudicatoriis inter alios nominatim conscripto nostrum hominem videlicet discretum dominum Blasium presbiterum de Kemlek, chori annotate ecclesie nostre prebendarium ad contenta earundem litterarum ipsius magnificentie vestre adiudicatarum fideliter exequenda nostro pro testimonio transmissimus fidedignum, qui tandem exinde ad nos reuersi nobis vniformiter retulerunt eo modo, quomodo feria tertia proxima post festum Inventionis Sancte Crucis proxime preteritum prefatus magister Nicolaus homo vestre magnificentie ipso nostro testimonio presente ad facies totalium portionum possessionariarum condam Stephani litterati de dicta Pathak in possessionibus Felsewpathak, Radesych et Erdowcz appellatarum in comitatu Crisiensi existentibus habitarum, in quarum pacifice dominio idem

³⁶ Bis scriptum.

condam Stephanus litteratus per[stitisset], quasque serenissimus dominus noster rex noue donationis sue titulo contulisset, vicinis et commetaneis earundem inibi legitime convocatis partibus etiam presentibus accedens easdem cum cunctis earum vtilitatibus et pertinentiis quibuslibet memoratis Stephano de Felsewpathak, Michaeli filio eiusdem, Benedicto et Georgio filiis Francisci, Martino filio Valentini ac Stephano filio Philipi, Iohanni et Benedicto filiis Demetrii, domine Vrsule consorti eiusdem Iohannis, Dorothee sorori dicti condam magistri Alberti de dicta Pathak cum hiis, quibus congruit, fratribus scilicet generationalibus et condiuisionalibus sepefati condam Stephani litterati ipsorumque heredibus et posteritatibus vniuersis in perpetuum, medietates vero directas totalium portionum possessionariarum prelibati condam magistri Alberti in eisdem possessionibus Radesych vocatis, simulcum equali medietate totalis possessionis Alsopathak ac similiter medietates prescriptarum equalium medietatum dictarum possessionum Vynarcz, Obres, Kray, Naghmal et Brezthowicza vocatarum habitarum per sepenominatum condam magistrum Albertum tentarum et possessarum modo simili cum cunctis ipsarum vtilitatibus et pertinentiis quibuslibet antefatis Stephano fratri carnali ac domine Katherine filie necnon puelle Vrsule nepti eiusdem magistri Alberti vnicuique scilicet ipsorum suam portionem, modo simili in perpetuum, residuas vero alias medietates directas et equales pretitulatarum possessionum Vynarcz, Obres, Kray, Naghmal et Brezthowicza appellatarum sic et eodem modo cum ipsarum cunctis vtilitatibus et pertinentiis quibuslibet prenominato Emerico litterato de Vynarcz eiusdemque heredibus et posteritatibus vniuersis iure sibi incumbentis statuisset et commisisset in sempiternum possidendas, tenendas pariter et habendas. Portionibus seu iuribus impignoratiis prefatarum domine Katherine filie ac puelle Vrsule nepti dicti condam magistri Alberti in dicta Felsew Wynarcz habitis ad viginti octo florenis auri se extendentibus, infra tempus redemptionis saluis remanentibus, demptis etiam et exceptiis totalibus portionibus possessionariis condam Georgii filii dicti olim magistri Alberti regie maiestatis, vt dicitur, infidelis prefato Ladislao Kupchynych per eandem regiam maiestatem donatis ac quibusdam octo sessionibus iobagonalibus in dicta possessione Radesych habitis, aliter per quendam Radych Rascianum tentis, quas scilicet portiones possessionarias dicti condam Georgii infidelis eidem Ladislao Kupchynych ac suis heredibus et posteritatibus vniuersis perpetuo iure, prout et in quantum premissa donatio ipsarum sibi facta extitit, statuisset et commisisset, demptis etiam predictis octo sessionibus iobagonalibus ipsi Ladislao Kupchynych ex donatione et collatione regia statui debentibus, a quarum statutione quidam Andreas de Woynowcz famulus in castro Kemlek vna cum aliis eiusdem castri famulis eosdem vestre magnificencie et nostrum homines nomine regie maiestatis repulisset et eandem vestre magnificencie iudiciariam commissionem, quantum ad easdem octo sessiones iobagonales exequi non permisisset. Quarumquidem executionis et statutionis ac repulsionis seriem dictis litteris vestre magnificencie adiudicatoriis capite sigilli nostri consignatis et in specie remissis ad octauas festi beati Georgii

martiris presentibus suo modo eidem vestre magnificencie duximus rescribendum in sede Crisiensi. Datum quarto die diei executionis, statutionis et repulsionis predictarum, anno Domini millesimo quodringentesimo octuagesimo quarto.

18.

1489. 17. Septembris, Crisii

Coram Emerico filio Iohannis, iudice civitatis Crisiensis, Stephanus filius Andreae Hungari pratum suum pro decem florenis Petro Fremperi vendit.

Orig. Charta pergamena. Pendens sigillum deest, sed ligamentum videtur. AHAZU, G-I-12.

Nos Emericus filius Iohannis iudex, iurati ceterique et vniuersi ciues sew hospites noue Libere superioris ciuitatis Crisiensis memorie commendamus per presentes, quibus expedit, vniuersis, quod Stephanus filius condam Andree Hungari de Koruska conciuus noster ex vna parte, vero ex altera Petrus Fremper ac institor conciuus Libere inferioris³⁷ ciuitatis Crisiensis memorie sibi³⁸ commendamus per presentes, quod prefatus Stephanus filius condam Andree Hungarii coram nobis personaliter constitutus dixit et confessus est oraculo viue uocis sue in hunc modum, quomodo ipse quoddam pratum sew fenile suum simulcum terra arrabili (!)³⁹ desuper ipso prato adiacente ipsum Stephanum filium condam Andree Hungarii iure hereditario concernente sub hys (!) metis: a parte orientali commetatur sew vicinatur via publica exercitualis, a parte meridionali commetatur sew vicinatur terra arrabilis Michaelis generis condam Munak et proinde domine Elene consortis eiusdem, in eadem plaga commetatur pratum dictorum Michaelis et domine Elene, inter eosdem mediat meta gromaca, a parte occidentali vicinatur et commetatur fluuius Pothohecz vocatus, sed a parte australi vicinatur sew commetatur idem fluuius Pothohecz in directe eundo⁴⁰ et venit ad predictam priorem viam publicam et mete terminantur sic, vt dicitur, habitos (!) et existens cum omnibus eiusdem (!) vtilitatibus et pertinentiis vniuersis prefato Petro Fremperi, Cynnak dicto, conciuui Libere inferioris ciuitatis Crisiensis pro decem florenis auri vendidisset, donasset et assignasset; ymo vendidit, donavit et assignavit coram nobis iure perpetuo et irreuocabiliter tenendum, habendum et possidendum ex consensu et permissione omnium vicinorum et commetaneorum vniuersorum, nullo penitus contradictore inibi apparente. Hoc etiam adiuncto, quod prefatus Petrus Cynnak quocumque et cuicumque prescriptam terram arrabillem aut pratum, aut in vita, aut in mortis articulo legare, dare sew vendere voluerit, liberam semper habeat legandum, donandum aut vendendum facultatem. Hec autem venditio facta fuit coram hiis providis viris, videlicet Mathia

³⁷ Post vocabulum pars superflua: *libere*.

³⁸ Lectio incerta.

³⁹ Vocabulum hoc in texto consequenter sic ('arrabilis') scribitur.

⁴⁰ Bis scriptum.

Matheycz, Iohanne ...goycz aurifusore, Michaele Sestak, Iohanne Sykustanycz, Gallo Gromaycz et Gregorio Banycz et aliis quampluribus. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentibus sigillum nostrum duximus appendendum. Datum Crisii, feria quinta proxima ante festum sancti Mathei apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo octuagesimo nono.

19.

1500. 7. Ianuarii, Romae

Benedictus de Senis sacri apostolici hospitalis Sancti Spiritus in Saxia de Urbe, preceptor et totius ordinis eiusdem generalis magister magistrum Petrum litteratum de Patak, uxorem et matrem suam et Petrum presbiterum in confraternitatem dicti hospitalis recipit.

Orig. Charta pergamena. Capsulam pendentis sigilli habet, sed sigillum ipsum deest. Sub texto scriptum est: *Ita est. Benedictus Senensis preceptor, qui supra.* AHAZU, G-I-14.

Benedictus de Senis, sacri et apostolici hospitalis sancti Spiritus in Saxia de Urbe preceptor ac totius ordinis eiusdem generalis magister et ad infrascripta commissarius a Sede Apostolica specialiter deputatus, uniuersis et singulis presbiteris, tam secularibus, quam regularibus, ad quos presentes nostre peruenerint littere, fidem facimus ac testamur, quatenus die infrascripta Petrus litterarus de Patach et vxor eius Barbara et mater Dorotha et Mathias presbiter Zagradiensis diocesis [Petri germanus]⁴¹ deuotione moti in sanctam confraternitatem dicti hospitalis intraverunt. Quapropter consecuti sunt gratiam et facultatem iuxta priuilegia felicis recordationis domini Sixti pape quarti et aliorum summorum pontificum eidem hospitali concessa, videlicet vt possint et valeant eligere confessorem, qui eos semel in vita ab omnibus casibus, etiam sedi apostolice specialiter reseruatis, illis dumtaxat exceptis, qui in cena Domini soliti sunt publicari et in mortis articulo plenarie, nichil reseruando aut excipiendo, ita quod si tunc non obierint, eandem absolutionem id vel alius sacerdos reiterare possit, quotiens ad casus euenerit. A non reseruatis⁴² vero totiens, quotiens opus fuerit absoluat et eis penitentiam iniungat salutarem et ipsi descripti propterea plenariam peccatorum suorum remissionem et veniam consequantur. Insuper si presentes fuerint in Urbe quolibet anno poterint ab eisdem reseruatis casibus absolui, preterquam super exceptis ac bigamia, homicidio voluntario, simonia et irregularitate. Ac tempore interdicti, si eos mori contigerit, ecclesiastice tradi possint sepulture, dummodo ipsi causam non dederint interdicto, prout in litteris apostolicis plenius continetur. In quorum fidem ac testimonium presentes nostras litteras fieri fecimus et propria manu subscripsimus ac nostri capitularis sigilli appensione iussimus communiri. Datum Rome, in dicto hospitali, sub anno Domini millesimo

⁴¹ Lectio incerta.

⁴² sc. casibus.

quingentesimo, die vero septima, mensis Ianuarii, pontificatus sanctissimi in Christo patris ac domini nostri domini Alexandri divina providentia pape sexti, anno ocatuo.

20.

1500. 9. Ianuarii, Romae

Mathiae de Patak et Petro litterato eius fratri altare portatile conceditur.

Orig. Charta pergamena. Pendens sigillum in capsula habet. In plica legitur: *L. de Amodeis. M[arius] de Vulterris. Sub plica legitur: P. Gentilic tresdecim [solvetur]. B[enedictus] de Monte. Io[hannes] de Beka. In dorso legitur: I[hannes] de Madrigal. [...] pro Viterbio, G. de Grased. AHAZU, G-I-13.*

Julianus miseratione diuina episcopus Ostiensis dilectis in Christo Mathie de Pathach presebitero et Petro litterato eius fratri ac ipsius Petri in presentiam vxori Zagrabiensi diocesi salutem in Domino. Sincere deuotionis affectus, quem ad Romanam geritis ecclesiam, non indigne meretur, vt petitionibus uestris, presertim quas ex deuotionis feruore prodire conspiciamus, quantum cum Deo possumus, fauorabiliter annuamus. Hinc est, quod nos vestris deuotis supplicationibus inclinati, vt liceat vobis et cuilibet uestrorum habere altare portatile cum debita reuerentia, super quo in locis congruentibus et honestis per proprium uel alium sacerdotem ydoneum secularem uel regularem missas et alia diuina officia, sine iuris alieni preiudicio, in vestra et cuiuslibet uestrorum ac familiarum uestrorum domesticorum presentia possis tu, Mathias, per te ipsum celebrare ac celebrari facere possitis. Auctoritate domini pape, cuius penitentiarie curam gerimus et de eius speciali mandato super hoc uiue uocis oraculo nobis facto vobis et cuilibet uestrorum tenore presentium indulgemus. Datum Rome, apud Sanctum Petrum sub sigillo officii primarie, V Idus Ianuarii pontificatus domini Alexandri pape VI anno octauo.

21.

1515. 6. Ianuarii, Crisii

Coram Petro Fynthyck de Polyana, iudice nobilium comitatus Crisiensis, Lucas Othauelych de Dropkouch totalem portionem suam vinee in monte Valsyak habitam pro tribus florenis Martino et Iohanni filiis Agathe filie Clementis de Isanouch vendit.

Orig. Charta pergamena. Pendens sigillum deest. AHAZU, G-I-15.

Nos Petrus Fynthyck de Polyana, iudex nobilium comitatus Crisiensis, memorie commendamus per presentes significantes, quibus expedit, vniuersis, quod nobiles Lucas Othanelych de Dropkowch onus et grauamen Gabrielis, Iohannis filiorum; Dorothee, Vrsule, Elene et Elizabeth filiarum suarum in se assumptens ab vna, Martinus et Iohannes, filii condam Agathe filie olim Clementis Wysak de Isanowch, partibus ab altera coram nobis personaliter constituti, dictus Lucas Otha-

nelych oraculo sue viue uocis spontaneaue voluntate dixit et confessus extitit eo modo, quomodo ipse totalem portionem suam cuiusdam vinee in monte Belsyak vocato in dicto comitatu Crisiensi existenti habitam, a parte orientis vinea nobilis et discreti domini Petri presbiteri de Pathak, plebani de Kwstherowch, meridionali via publica, que tendit de Woynowch ad oppidum Brezoychza, occidentali vinea Benedicti Zezeek de Lyubeschycza, de qua singulis annis ipse Benedictus Zezeek tenetur ecclesie sancti Martini decimas exsolvere, ex quo a predecessoribus annotatorum Martini et Iohannis dicte ecclesie fuit legata, a parte vero australi via publica, que tendit de Woynowch ad ecclesiam sancti Martini, que vinea per predecessores dictorum Martini et Iohannis vendita fuerat, prefatus Lucas Othanelych ab intuitu paternitatis et amicitie inter eosdem orte ad petitionemque ipsorum Martini et Iohanni dictam portionem vinee dictis Martino et Iohanni eorumque heredibus et posteritatibus vniuersis pro tribus florenis auri puri, boni et iusti ponderis, vt dixit, ab eisdem prius plene habitis et receptis vendidit, tradidit, contulit et consensit, ymo vendidit, tradidit, contulit et consensit iure perpetuo et irreuocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam, ex consensu et permissione omnium vicinorum et commetaneorum, nullo penitus contradicente. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras impendenti sigillo nostro, quo vt iudex nobilium vtimur, dictis Martino et Iohanni munimine roboratas duximus concedendas. Datum Crisii, sabbato proximo, in festo videlicet Epiphaniarum Domini, anno Domini millesimo quingentesimo decimo quinto.

22.

1516. 7. Februarii, in Zlawschyna

Coram Stephano de Praschowch iudice nobilium comitatus Crisiensis Petrus de Wynychno sessionem iobagionalem desertam in possessione Winarcz existentem pro duodecim florenis Petro litterato de Patak vendit.

Orig. Charta pergamena. Pendens sigillum deest. AHAZU, G-I-16.

Nos Stephanus de Praschowch iudex nobilium comitatus Crisiensis memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, vniuersis, quod nobilis Petrus de Wynychno coram nobis personaliter constitutus sponte et libere confessus est in hunc modum, quomodo ipse sana atque matura deliberatione in se bene prius prehabita, pro quibusdam etiam suis necessitatibus ipsum ad presens summe vrgentibus euitandis quandam vnam sessionem iobagionalem desertam Pawlekowzkozelo vocatam in possessione Wynarcz penes curiam nobilitarem nobilis Petri litterati de Pathak in comitatu Crisiensi existentem habitam, ipsum iure hereditario concernentem pariter cum cunctis eiusdem sessionis vtilitatibus et pertinentiis vniuersis, puta terris arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, siluis, nemoribus, aquis, fluuiis, aquarumque decursibus generaliter vero quarumlibet vtilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus, quouis

nominis vocabulo vocitatis ad eandem sessionem iobagionalem de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus nobilibus Mathie presbitero et dicto Petro litterato de Pathak ac eiusdem Petri litterati heredibus heredumque successoribus vtriusque sexus vniuersis pro duodecim florenis auri boni, veri et iusti ponderis prius ab eisdem, vt dixit, ad plenam habitis et leuatis dedisset, vendidisset et ascripsisset; immo dedit, vendidit et ascripsit iure perpetuo et irreuocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam, nil iuris nilue proprietatis et dominii in dicta sessione iobagionali et pertinentiis eiusdem sibi et suis posteritatibus reseruando, sed totum et omne ius, suum proprium omnemque iuris et dominii proprietatem, quod et quam prefatus Petrus de Wynychno in eadem sessione hactenus habuisset aut in futurum habere speraret, quoquomodo prefatos Matheum presbiterum et Petrum litteratum heredesque eiusdem Petri litterati transtulisset pleno iure possidendam, assumens nichilominus prefatus Petrus de Wynychno dictos Mathiam presbiterum et Petrum litteratum ipsiusque Petri litterati posteritates contra quoslibet impetitores, causidicos et actores propriis suis laboribus et expensis in dominio prefate sessionis iobagionalis semper tueri, protegere et defensare harum nostrarum sigillo nostro, quo vt iudex nobilium vtimur, consignatarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum in Zlawshyna, feria quinta proxima post festum beate Dorothee virginis et martiris, anno Domini millesimo quingentesimo decimo sexto.

23.

1516. 11. Martii

Coram Petro litterato Hozywhegh, iudice nobilium comitatus Warasdiensis, et aliis posteris Martini litterati de Patak inter se concordant.

Orig. Charta pergamena. Pendentia sigilla desunt, sed ligamenta videntur. AHAZU, G-I-17.

Nos Petrus litteratus Hozywhegh, iudex nobilium comitatus Warasdiensis, Michael de Woynowcz vicecomes comitatus Crisiensis, Iohannes de eadem viceiudex nobilium eiusdem comitatus, Georgius Woxych de Woxynch, arbitrii (!) et iudices sew amicabile compositores inter egregium Georgium de Prezechnafew ex nobili domina Katherina filia condam Iohannis de Pathak, fratris carnalis condam magistri Alberti⁴³ de eadem Pathak, filii olim magistri Martini de eadem, ab vna et inter nobiles Petrum litteratum de eadem Pathak et discretum dominum Mathiam ex nobili condam domina Dorothea sorore carnali prefathi⁴⁴ (!) condam magistri Alberti, filie predicti olim magistri Martini de eadem Pathak, et inter nobilem dominam Vrsulam ex nobili condam domina Elena, filia predictae condam domine Dorothee procreate (!), et nobiles dominas Vrsulam, consortem condam Iohannis Sybrin, filiam condam

⁴³ Vocabulum interponitur super rigam.

⁴⁴ Vocabulum hoc in texto consequenter sic ('prefathus') scribitur.

Stephani fratris carnalis prefathi condam magistri Alberti, filii predicti olim magistri Martini, ac dominam Dorotheam, filiam eiusdem domine Vrsule, consortem Mathey litterati de Pathak predicta, et Barbaram ex nobili condam domina Elena, filia predictae domine Vrsule, partibus ab altera, prefatus itaque Georgius de Prezechnafew honorabilis domini Iohannis canonici ecclesie Zagrabiensis, Nicolai, Stephani, Georgii et Francisci, filiorum, ac Katherine, Barbare et Vrsule, filiarum suarum, necnon prescripti Petrus litteratus Marthe filie sue ac discretus dominus Mathias et domina Vrsula filia prefathe condam domine Elene Iohannis filii, Ilka, Potentiarie, filiarum suorum, et prefatha domina Vrsula, consors predicti condam Iohannis Sybryn, honorabilis domini Nicolai canonici ecclesie Chasmensis et Iohannis, filiorum, et prescripta domina Dorothea, filia eiudem domine Vrsule, Prisce filie sue et domina Barbara ex predicta condam domina Elena filia prefathe domine Vrsule procreata, onera et quelibet grauamina predictorum et aliorum vniuersorum fratrum et proximorum suorum, quos infrascriptum negotium tangeret tangereue posset in futurum in se ipsos per omnia assumptendo, per easdem partes pari nuto et vnanimi spontaneaue voluntate in facto infrascripto electi et deputati memorie commendamus, quod nobis in presenti feria tertia proxima ante festum⁴⁵ sancti Gregorii pape in prefatha possessione Felsew Pathak convocatis, rogatis et consedentis, prescripte partes coram nobis personaliter constitute prefathus [Georgius]⁴⁶ de Prezechnafew proposuit in hunc modum, quomodo prefathi Petrus litteratus et discretus dominus Mathias et alii prescripti portiones nobilis condam domine Katherine, filie prefathi condam magistri Alberti sine heredibus decedentis, de portionibus possessionariis in possessionibus Felsew Pathak necnon Wynarcz, Obres, Kray, Naghmal et Brezthoycza vocatis in comitatu Crisiensi existentibus habitis cum cunctis earundem vtilitatibus et pertinentiis, quibuslibet ipsis provenire debentibus, exposcerent, necnon portiones de possessione Also Pathak iuxta fluuium Zelnyk in predicto comitatu Crisiensi existenti habitas eosdem, sicuti prefathum Georgium equali iure concerneret, exposcerent. Quo audito prefathys (!) Petrus litteratus et dominus Mathias et alii predicti fratres et sorores eorum dictam actionem per ipsum Georgium expositam sic fore factam declaraverunt. Quemadmodum per ipsum Georgium expositum extitit, tamen nos ipsarum partium propositiones intelleximus et ex ipsarum partium propositione⁴⁷ accepimus, quod ipse partes volentes parter (!) vltioribus expensis immo et finali caritate vti, frui et gaudere velle, ob hoc nos matura intra se deliberatione prehabita causam partium prescriptarum arbitramus et adiudicamus ac finali decisione determinauimus tali modo, quod prefathus Georgius de Prezechnafew portiones predictas possessionibus in predictis Felsewpathak, Wynarcz, Obres, Kray, Naghmal et Brezthoycza vocatis cum cunctis earum vtilitatibus et per-

⁴⁵ Vocabulum interponitur super rigam.

⁴⁶ Vix legi potest.

⁴⁷ Verba ab 'intelleximus' usque ad 'propositione' interponuntur super rigam.

tinentiis quibuslibet, vtputa terris arabilibus, cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, siluis, nemoribus, fenilibus, vineis, vinearumque promonthoriis, aquis, fluuiis, aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis et generaliter quarumlibet vtilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus, quouis nominis vocabulo vocatis ad easdem spectantibus pertinere debentibus per ipsum Georgium ab eadem domina Katherina filia ipsius condam magistri Alberti emptas pacifice tenere et habere per eundem Georgium suosque heredes vniuersos perpetuo iure possidere valebat atque posset. Super quaquidem emptione prefathy Petrus litteratus et dominus Mathias ac alii prescripti iporum benivolum prebuerunt consensum pariter et assensum coram nobis. Possessionem vero predictam Alsopathak, quam prefathus Georgius de manibus alienis maximis suis sudoribus, fatigis et expensis seruitiisque reobtinuit, de quo nos ipsarum partium responsis satis edocti sumus, eandem possessionem Alsopathak cum predictis fratribus et sororibus suis in tres directas et equales partes sew portiones vnacum duabus fenilibus curialibus, que aliter predicti condam magistri Alberi prefuissent, dividerent, quarum vna pars sew portio ipsi Georgio de Prezechnafew et suis heredibus, videlicet quatuor sessiones iobagionales, in quarum prima Iohannes Dyanek, in secunda Blasius Pythath, in tertia Michael Kohthecz iobagiones ad presens morarentur, quarta vero Skornyewzko Zelo vocata foreth deserta, cum vna eorum parte predictorum fenilium curialium ac prouentibus vinearum iuris monthany in promothorio eiusdem possessionis Alsopathak Gorycza vocato, de quibus vna Michael Pohwath⁴⁸ cubulos vini quinque, unum caponem, panes [de]cem, de altera vero Iacobus de Zamladyncz cubulos tres, panes duos solidum ...⁴⁹ [o]bligantur, cesserunt in portionem. Similiter alia pars sew portio predictis Petro litterato et domino Mathie et Vrsule filie vero olim domine Elene filie predictae condam Dorothee ac ...⁵⁰ eorumque heredibus simili modo ...⁵¹ iobagioni alicue in ...⁵² ...⁵³ In secunda Michael Kessych, in tertia ...⁵⁴ resident, quar[um una] ...wzkozelo⁵⁵ vocata foreth deserta, cum secunda etiam parte sew portione predictorum fenilium curialium [ac]⁵⁶ provenientius vinearum iuris monthany in promonthorio eiusdem possessionis Alsopathak [Gorycza vocato] de quibus vna Augustinus cum Georgio genere suo cubulos quinque, caponem vnum [et] panes decem, de secunda Michael Czyzyer cubulos tres, caponem vnum, panes [quarto]⁵⁷, eundem caponem vno anno soluat eisdem, secundo anno domine Vrsule infrascripte soluere

⁴⁸ Lectio incerta.

⁴⁹ Ruptus.

⁵⁰ Ruptus.

⁵¹ Textus, quem legere non potest.

⁵² Textus, quem legere non potest.

⁵³ Ruptus.

⁵⁴ Ruptus.

⁵⁵ Ruptus.

⁵⁶ Ruptus.

⁵⁷ Ruptus.

obligantur, cesserunt in portionem. Tertia vero pars sew portio eiusdem possessionis pefathe domine Vrsule relicte condam Iohannis Sybryn ac honorabili domino Nicolao canonico ecclesie Chasmensis et Iohanni filiis ac domine Dorothee filie ac Barbare ex nobili condam domina Elena filia pefathe domine Vrsule procreata eorundemque heredibus etiam simili modo quatuor sessiones iobagionales, in quarum prima Michael Pohwoth, in secunda Michael Czyzyer, in tertia Michael Lwka, quarta vero Kohthethewozelo vocata foret deserta, etiam cum tertia parte predictorum fenilium curialium ac prouentibus vinearum iuris monthani in promonthorio eiusdem possessionis Alsopathak Gorycza vocato, de quibus vna Matheus Lossazych cubulos quinque, caponem vnum, panes decem, de secunda Michael Czyzyet cubulos tres, panes quinque soluere obligantur, cesserunt in portionem diuisamque dictam possessionem Alsopathak per nos ipsis partibus et earundem heredibus perpetuo iure relinquimus possidendam. Verum tamen quedam quinque iugera terrarum arabilium parte ad curiam pefathi condam magistri Alberti pertinere dinoscantur et duo iugera terre arabilis ex sessione dicti Michaelis Czyzyet excepimus et in addimentum ipsarum quinque iugerum terre arabilis ipsi Georgio de Prezechnafew relinquimus per ipsum et suos heredes perpetuo iure possidenda pro prescriptis suis beneficiis laboribus, fatigis et expensis, quos idem Georgius in aquisitione dicti possessionis Alsopathak fecit et proxima sua fraternali caritate quam ipse cum predictis fratribus et sororibus suis generationalibus fecit inter partes autem predictas, prout eisdem beniuole placuit. Tali obligationis vinculo mediante, quod si que partium aut heredes earundem in premissa arbitratiua dispositioni adiudicatorieque et finali decisione nostra in toto vel in parte persistere nollet aut quoquomodo non curaret, extunc talis pars non persistens contra partem in premissis persistentem in amissione sue portionis possessionarie in dicta Alsopathak habite conuincatur et convicta habeatur eo facto, ad que omnia premissa et queuis premissorum singula firmiter et inuiolabiliter obseruare partes predictae sponte se obligarunt coram nobis harum nostrarum, quas sigillis nostris⁵⁸ consignamus, vigore et testimonio litterarum mediante. Datum die et loco in predictis, anno Domini millesimo quingentesimo decimo sexto.

Scripta et correcta per me, Petrum litterarum de Hozywheghy predictum manu propria.

Michael de Woynowcz predictus manus propria.

Iohannes de eadem predictus manu propria.

⁵⁸ Post vocabulum deletum est: *con*.

24.

1516. 21. Decembris, Crisii

Coram Barnabe filio Benedicti iudice civitatis Crisiensis ipse Barnabas iudex, Dorothea et Katherina filiae Urbani Magozysh fundum suum pro quinque florenis Michaeli Makoyz et consorti eius vendunt.

Orig. Charta pergamena. Pendens sigillum deest. AHAZU, G-I-18.

Nos Barnabas faber filius Benedicti, iudex, ac iurati ceterique ciues et hospites noue Libere superioris ciuitatis Crisiensis memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, vniuersis, quod idem Barnabas iudex ac Dorothea ac Katherina filie condam Vr bani Magozych ex vna parte, vero ex altera Michael Markoych et domina Sophia, consors eiusdem legitima, conciuies nostri, coram nobis personaliter constituti, idem ipse prefatus Barnabas iudex, ipse sponsus eiusdem Gregorii Vhytgozych et domine Dorothea et Katherine, filie condam Vr bani Maghozych dixerunt et confessi extiterunt in hunc modum, quomodo ipsi quondam fundum sew ciuille ipsius condam Gregorii Vytgozych vna cum domo, porta et orto ac cum quadam terra arabili ac prato subtus eundem fundum pro eiusdem Georgii [hereditariis]⁵⁹ dixerunt se vendidisse sub hiis novis metis existens: orientali commetatur fluuius vocatus Wertylyn, meridionali commetatur fundum sew ciuille prolium quondam Simonis Pauloych, occidentali commetatur platea [beate Virginis]⁶⁰ communitalis, australi commetatur fundum sew ciuille Iacobi Iwanuschy et sic terminantur mete, existens cum omnibus eiusdem utilitatibus et pertinentiis vniuersis prefatis Michaeli Markoych et domine Sophie consorti eiusdem⁶¹ pro quinque florenis auri puri et iusti ponderis, vt dixerunt, ab eisdem iam plene habitis et receptis vendiderunt, donaverunt et assignaverunt, ymo (!) vendiderunt, donaverunt et assignaverunt sibi et domine Sophie consorti eiusdem legitime et per ipsos heredibus ipsorum ac heredum successoribus iure perpetuo et in reuocabiliter tenendum, possidendum pariter et habendum ad datium consuetum, quod tenebat exsoluere, hoc interposito ex consensu et permissione omnium vicinorum commetaneorumque suorum nullo contradictore et ibi apparente. Et hec venditio facta fuit coram hiis probis viris videlicet Demetrio alias iudice, Michaeli alias iurato, Andrea, Georgio et aliis quampluribus ibidem existentibus. Datum Crisii, tertia feria beati Thome apostoli, anno Domini M^o D^{mo} decimo sexto.

⁵⁹ Lectio incerta.

⁶⁰ Lectio incerta.

⁶¹ Bis scriptum.

25.

1521. 5. Maii

Coram Demetrio filio Emerici, iudice civitatis Crisiensis, frater Emericus, prior claustrum de Crisio, nemus pro quatuor florenis Georgio Myhaelych et uxori eius vendit.

Orig. Charta pergamena, in medio vix legi potest. Pendens sigillum deest, sed ligamentum videtur. AHAZU, G-I-19.

Nos Demetrius filius Emerici, iudex, et iurati ceterique ciues sew hospites nove libere superioris ciuitatis Crisiensis memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, vniuersis, quod religiosus vir frater Emericus de Crisio, prior claustrum de eadem ordinis fratrum Heremitarum [divi Augustini⁶²] ab vna, siquidem ex alia Georgius Myhaelych conciuus noster partibus⁶³ cvram(!) nobis personaliter constituti spontanea et vive vocis sunt confessi in hunc modum, quomodo ipse frater Emericus prior dicti claustrum vendidisset quoddam nemus ...zele, quod nemus dicto claustrum per Blasium ...⁶⁴ testamentaliter fuisset legatum ...⁶⁵ Elena Dyakowchychia vocata portione ipsius perpetuam et absque [omni] solutione coram certis viris assumpsisset sub hiis metis, a parte orientali commetatur terra arabilis Petri Lathkich, inter eosdem mediat quadam meta greminosa, a meridionali terra arabilis et quadam nemora prolium condam Blasii Kurchych, ab occidentali quoddam fluuium Pothochich vocatum, ab australi quadam nemora prolium condam Bartholomei Kesirek [dicta]⁶⁶ et sic pervenerunt mete ad primam metam, habitum et existens cum cunctis eiusdem vtilitatibus et pertinentiis vniuersis prefato Georgio Myhalych et domine Margaretha consorti eiusdem legitime nencnon per se ipsos heredibus ipsorum pro quatuor florenis auri puri, boni et iusti ponderis prius ab ipso habitis et leuatis vendidisset, tradidisset et assignasset immo vendidit, tradidit et assignavit coram nobis iure perpetuo et irreuocabiliter tenendum, possidendum pariter et habendum ex consensu et permissione omnium vicinorum et commetanorum nullo penitus contradictore apparente. Et hec venditio facta fuit Iwan Ka[por]sagh et coram Michaela Kosich et Paulo Nowak et coram Marko Karach predicti claustrum prefati et coram G[eorgio] ...⁶⁷ et coram Blasii⁶⁸ concivibus nostris. Datum dominica, videlicet Iucunditatis vocem ...⁶⁹ anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo primo. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras patentes sigilli [nostri munimine roboratas] et prefatis duximus concedendas.

⁶² Lectio incerta.

⁶³ Vocabulum interponitur super rigam.

⁶⁴ Textus, quem legere non potest.

⁶⁵ Textus, quem legere non potest.

⁶⁶ Legi non potest.

⁶⁷ Textus, quem legere non potest.

⁶⁸ Textus, quem legere non potest.

⁶⁹ Textus, quem legere non potest.

26.

1522. 20. Decembris

Coram capitulo ecclesiae Zagrabiensis Ladislaus Imprych et alii Nicolaum Pezery de Pezeryo super possessionaria sequestratione quietum committunt.

Orig. Charta papirea. Sigillum dorso impressum. AHAZU, G-I-20.

Nos capitulum ecclesie Zagrabiensis memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, vniuersis, quod nobiles Ladislaus Imprych de Jampnycha, Michael Brythwytz de Zenthdiens, alter Michael de Drenowa necnon domina Elena consors Emerici filii condam Andree litterati de Mar[o]cha, idem Ladislaus Imprych Bernardi et Andree fratrum et Katherine sororis iuniorum, dictus vero Michael de Dernowa (!) Christofori fratris Dorotheeque, Barbare et Margarethe sororum similiter iuniorum, insuper uterque eorundem vniuersorum et quorumlibet fratrum et consanguineorum suorum oneribus et grauaminibus in se ipsos assumptis et leuatis coram nobis personaliter constituti sponte confessi sunt in hunc modum, quod quia egregius Nicolaus Pezery de Pezeryo ratione et pretextu cause, litis et differentie atque controuersie inter eosdem in facto possessionis Pezeryo prescripte in comitatu Zagrabiensi habite et suarum pertinentiarum vtumque mote et vertentis medio ceterorum bonorum virorum pacem partium zelantium compositione interuenienti eosdem Ladislaum et vtrosque Michaellem atque dominam Elenam dictus Nicolaus Pezery possessionaria sequestratione ac sibi deputatione et assignatione mediante sibi provenire debenti contentasset et satisfecisset, ob hocque et ideo ipsum Nicolaum Pezery et suos heredes de et super totali et plenarie huiusmodi satisfactionem quitos (!) et expeditos commisisset (!), prout reddidit (!) modis omnibus absolutos eo facto harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum sabbato Quattuor temporum Nativitatis Domini, anno eiusdem millesimo quingentesimo vigesimo secundo.

27.

1523. 1. Iulii, Bude

Ludovicus rex Hungariae Iohanni Torquato bano Sclavoniae, vicebanis, comitibus et iudicibus nobilium comitatus Crisiensis inquisitionem facere super querelis Nicolai Swpanych et Ladislai filii Benedicti de Patak mandat.

Orig. Charta papirea. Sigillum sub texto impressum. Recto scriptum est: *Commissio propria domini regis.* AHAZU, G-I-21.

Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. fidelibus nostris spectabili et magnifico Iohanni Torquato moderno necnon regnorum nostrarum Croatie et Sclavonie bano ac vicebanis et vicemagistro, preterea comitibus et iudicibus nobilium

comitatus Crisiensis salutem et gratiam. Quod querelis et supplicationibus fidelium nostrorum nobilium Nicolai Swpanyth et Ladislai filii condam Benedicti de Pathak maiestati nostre in eo porrectis accepimus, quod quamuis illud promontorium vinearum Banyagorycza vocatum in territoriis ac intra veras metas possessionum Pryzesnafew et Pathak vocatarum in dicto comitatu Crisiensi existentium adiacens ad eisdem exponentes ab antiquis temporibus iure hereditario pertinuerit ac in eiusdem promontorii vinearum dominio pacifice prestiterint fructusque et quaslibet vtilitates ipsius promontorii vinearum tamque veri patroni et domini terrestres pro se ipsis perceperint et recollerint. Nouissimis tamen temporibus istis egregius Balthasar de Alap ignoratur, qua temeritatis audacia ductus, prescriptum promontorium eorundem exponentium ab eisdem minus iuste indebiteque et preter omnem viam iuris motu suo proprio pro se ipso vsurpasset et vsurpando occupasset occupatumque teneret et conseruaret etiam de presenti, in eorundem exponentium preiudicium et dampnum manifestum. Vnde supplicatum extitit maiestati nostre in personis prenotatorum exponentium, vt ipsis circa premissa de condigno iuris remedio prouidere dignaremur. Cum autem iuxta constitutionem vniuersorum dominorum prelatorum et baronum ac regni nostri nobilium in dieta et conuentione eorum generali pro festo beati Georgii martiris proxime transacto de mandato nostre maiestatis hic, Bude celebrata vnanimiter factam ac per maiestatem nostram roboratam vniuersa bona et quelibet iura possessionaria post obitum paterne maiestatis nostre per quoscumque et quoslibet vsurpata et occupata sub pena in eadem constitutione expressata reddi remittique et restitui debeant. Fidelitati igitur vestre harum serie firmiter precipiendo mandamus, quatenus acceptis presentibus vniuersis vicinis et commetaneis prescripte possessionis nobilibusque comprouincialibus dicti comitatus Crisiensis ad locum sedis iudicarie eiusdem comitatus sub onere sedecim marcarum grauis ponderis super eos, qui requisiti et amoniti illuc aduenire inibique super⁷⁰ interrogatis testimonium veritati perhibere recusaverint, cum auctoritate nostre maiestatis presentibus vobis in hac parte attributa, tum vero iuxta contenta generalis decreti regni nostri mox et immediate irremissibiliterque exigendarum accersitis et conuocatis ab eisdem nobilibus ad sedem eorum Deo debitam fidelitatemque nobis et [Sacre Corone] nostre obseruandam super eo, vtrum prefati exponentes dominium prenotati promontorii vinearum ab olim habuerint fructusque et quaslibet vtilitates eiusdem tamquam veri patroni et domini terrestres pro se ipsis perceperint prefatusque Balthasar Alapy illud idem promontorium eorundem exponentium ab eis exponentibus preter omnem viam iuris motu suo proprio pro se ipso vsurpauerit et vsurpando occupauerit occupatumque teneat etiam modo nec ne, plenam atque omnimodam premissorum certitudinis veritatem scire, experiri et inquirere et si ex huiusmodi attestatione prenarratum promontorium vinearum ipsorum exponentium Banyagorycza nuncupatum prelibatum Balthasarum Alapy ab eisdem

⁷⁰ Post vocabulum pars superflua: *inter*.

exponentibus occupatum fuisse comperieritis, extunc eundem Balthasarum Alapy et alios quoslibet mox et immediate de dominio dicti promontorii vinearum cum pena centum florenis in ipsa generali constitutione superinde declarata excludere et remouere ac prenomatos exponentes rursus et iterum in reale dominium eiusdem promontorii vinearum contradictione et inhibitione prelibati Balthasari Alapy et aliorum quorumlibet preuia ratione non obstante reimponere et collocare ac eosdem in eodem promontorio vinearum contra quoslibet illegitimos inpetitores et signanter adversus sepefatum Balthasarum Alapy et alios quoslibet tueri, conseruare et manutenerere modis omnibus debeatis et teneamini auctoritate nostra regia presentibus vobis in hac parte attributa iureque et iustitia mediante et secus nulla ratione facturi, presentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum Bude, in vigilia festi Visitationis sacratissime Virginis Marie, anno Domini millesimo quinquagesimo vigesimo tertio.

28.

1523. 28. Augusti, sub minori Kemlek

Coram Nicolao Swpanych Mathias Funchak portionem suam in vinea in promontorio Minori Obres habitam pro duobus florenis Michaeli Funchak vendit.

Orig. Charta pergamena. Litteram initialem N habet. Pendens sigillum. Moder-nam copiam habet. AHAZU, G-I-22.

Nos Nicolaus Swpanych de Precechnaffew memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, vniuersis, quomodo providus vir Mathias Funchak de Ysanowch ab vna, parte vero ab altera similiter providus Michael Funchak de Woynowch nostri venientes in presentiam, ydem Mathias Funchak omnia onera et grauamina omnium prolium et consanguineorum suorum in se ipsum per omnia assumens et tam vicinos, quam commetaneos ammonens coram nobis fas-sus extitit in hunc modum, quodmodo ipse totalem portionem suam vinealem in vinea superiori in promontorio Minori Obrees vocatam (!) habitam et existentem prelibato Michaeli Funchak apatrueli suo pro duobus florenis auri boni, puri et iusti ponderis ab eodem Mathio prius habitis et receptis eidem Michaeli Funchak suisque heredibus ac heredum suorum sucessoribus vendidisset, ymmo vendidit, dedit et ascripsit iure perpetuo et irreuocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam ex consensu et libera ac matura voluntate omnium vicinorum et commetaneo-rum inibi nullo penitus contradictore apparente. Nichilominus assumptens itaque prefatus Mathias de Ysanowcz ipsum Michaelem Funchak apatruelem suum et per consequens heredes suos vniuersos in pacifico et quieto dominio ipsius portionis vinealis contra quoslibet suos impeditores illicitos et causidicos suis propriis laboribus sumptibusque et expensis protegere tuereque et defensare et hoc presentibus ibidem nobilibus et providis viris videlicet Balthasar de Ysanowcz, Martino Ben-chak de Woynowch, Blasio iudice promontorii eiusdem. Mete vero ipsius portionis vinealis sic distinguntur: prima meta incipitur penes vineam relicte Lucie condam

Burisech de Drobkowch ab orientali, a meridionali vero parte iuxta vineam alterius Michaelis Funchachych de Woynowch ab inferiori capite vinee, a meridionali vinea Michaelis Funchak aliter Mathias Gywrkoycz, ab aquilonari sew australi partibus desuper in capite vinee via magna publica, que tendit super vineas Brezoycham versus. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam sigillum nostrum vsuale, quo vtimur, duximus appendendum. Datum sub Minori Kemluk, feria sexta, in festo domini Augustini doctoris, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo tertio.

29.

1525. 15. Maii, Crisii

Coram Demetrio filio Emerici, iudice civitatis Crisiensis, Georgius Myhallyz terram arabilem suam pro duobus florenis Hungaricalibus Iohanni Horwath et consorti eius vendit.

Orig. Charta pergamena. Pendens sigillum deest. Modernam copiam habet. AHAZU, G-I-23.

Nos Demetrius filius Emerici, iudex, ac iurati ceterique ciues et hospites noue libere superioris ciuitatis Crisiensis memorie commendamus per presentes, quibus expedit, quod circumspectus Georgius Myhallyz conciuus noster ex vna parte, vero ex altera Iohannes Horwath et domina Margaretha consors eiusdem legitima conciuus nostri coram nobis personaliter constituti idem ipse prefatus Georgius Myhalyz dixit et confessus extitit per hunc modum, quomodo ipse quandam terram arrabilem⁷¹ et nemorosam suam dixit se vendidisse sub hiis nunc metis existentibus (!): a parte orientis commetatur terra arrabilis Petri Latzkhoysz, mediat meta graminosa, meridionali commetatur terra arrabilis et quadam nemora prolium condam Blasii Khwrchyh, ab occidentali quidam fluuius Pethocheh vocatus, ab australi quadam nemora prolium quondam⁷² Bartholomei Kheserk dicti et sic pervenerunt mete ad primam metam, vendidit pro duobus florenis Hungaricalibus, vendidit, donavit et assignavit ipsis Iohanni Horwath et domine consorti eiusdem⁷³ et per ipsos heredibus ipsorum ac heredum successoribus iure perpetuo et inrevocabiliter(!) tenendam, possidendam pariter et habendam ex consensu et permissione omnium vicinorum commetatorumque (!) suorum nullo contradictore inibi apparente. Et hec venditio facta fuit coram hiis probis viris videlicet Martino Lalyz, Petro Laczkhoysz, Georgio Pethkhohcz, Iacobo alias Precone et aliis quampluribus ibidem existentibus. Datum Crisii, secunda feria ante dominicam Vocem iucunditatis, anno Domini M^{mo} quingentesimo vigesimo quinto.

⁷¹ Vocabulum hoc in texto consequenter sic ('arrabilis') scribitur.

⁷² Vocabulum bis scriptum et post primum deletum: *Blasii Khwrchyh*.

⁷³ Verba ab 'Iohannes' usque ad 'eiusdem' super rigam interponuntur.

30.

1525. 15. Maii, Crisii

Coram Demetrio filio Emerici, iudice civitatis Crisiensis, Michael Markhohyz et consor eius fundum suum pro duodecim florenis Hungaricalibus Iohanni Horwath et consorti eius vendunt.

Orig. Charta pergamena. Pendens sigillum deest. Modernam copiam habet. AHAZU, G-I-24.

Nos Demetrius filius Emerici, iudex, ac iurati ceterique ciues et hospites noue libere superioris ciuitatis Crisiensis memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, quod circumspectus Michael Markhohyz et domina Sophia consors eiusdem legitima⁷⁴, conciuēs nostri ex vna, parte vero ex altera Iohannes Horwath et domina Margaretha consors eiusdem legitima, ut iam noui conciuēs nostri coram nobis personaliter constituti idem ipse prefatus Michael Markhohyz et domina Sophia consors eiusdem queuis honera et grauamina filii sui Clementis in se ipsos assumentes dixerunt et confessi extiterunt per hunc modum, quomodo ipsi pro quibusdam suis arduis necessitatibus ipsos ad presens summe vrgentibus euitandis quandam (!) fundum sew ciuille suum simul cum edificijs domorum in superficie eiusdem preparatis ac curia, porta et orto dixerunt se vendidisse sub hiis nunc metis existentibus, cui parte orientali commetatur fluuius vocatus Worthlyn, meridionali commetatur fundum sew ciuille Iohannis Paulohycz, occidentali commetatur vicus sew platea communitatis, australi commetatur fundus sew ciuille Iacobi Nowak et hic terminantur mete⁷⁵, cum omnibus eiusdem utilitatibus et pertinentiis vniuersis prefato Iohanni Horwath et domine Margarete consorti eiusdem pro duodecim florenis Hungaricalibus prius ab eisdem habitis et receptis vendiderunt, donaverunt et ascriberunt ymo vendiderunt, donaverunt et ascriberunt ipsis et per ipsos heredibus ipsorum ac heredum successoribus iure perpetuo et inrevocabiliter (!) tenendum, possidendum pariter et habendum; ad datium vero consuetum semel in anno quatraginta grossos Hungaricales inter communitatem exsolvere debebit; ex⁷⁶ consensu et permissione omnium vicinorum commetatorumque (!) suorum nullo contradictore et ibi apparente, et hec venditio facta fuit coram hiis probis viris videlicet Petro Laczkohycz, Martino Lalycz, Georgio Pethkohycz, Iacobo alias Precone et aliis quampluribus ibidem existentibus. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras privilegiales sigillo nostro pendentem roboratas duximus concedendas. Datum Crisii, secunda feria ante dominicam Vocem iucunditatis, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo quinto.

⁷⁴ Vocabulum hoc in texto consequenter sic ('legittima') scribitur.

⁷⁵ Post vocabulum pars superflua: *existentibus*.

⁷⁶ Post vocabulum pars superflua: *per*.

31.

1525. 5. Iunii, Rokonok

Nicolaus Pwchych de Rokonok Petro Molyhych perpetuam libertatem dat.

Orig. Charta pergamena, vix legi potest. Pendens sigillum deest, sed ligamentum videtur. Modernam copiam habet. Sub texto scriptum est: *Nicolaus Pwchych manu propria*. AHAZU, G-I-25.

Nos Nicolaus Pwchych de Rokonok omnibus et singulis presentes nostras litteras visuris et inspecturis notum facimus, quod nos quadam necessitate vrgente et compellente a prouido Peter Molchych, homine sew iobagione nostro de Negowch triginta duos florenos accepimus, pro quibus suis nobiscum benefactis nos eidem Petro Molchych et heredibus ac successoribus suis vniuersis in suo fundo sew ciuili Molchewzkozelo nuncupato, inter ciuilia prouidorum Gregorii Benedikoych et Blasii Molchych similiter hominum sew iobagionum nostrorum in prefata Negowch omnino in comitatu Crisiensi existenti et habito perpetuam libertatem damus, donamus et contulimus ipsumque Petrum et heredes suos vniuersos ab omnibus laboribus, datiiis ordinariis et extraordinariis, subventionibus, muneribus et aliis proventibus, quouis nominis vocabulo vocitatis de suo fundo seu curie nobis et curie nostre provenire debentibus, regia datia sollummodo excepta, libertamus et supportamus, immo liberum, quietum et expeditum facimus et reddimus ac esse volumus. Presentibus ibidem honorabili domino Michaele Kwdelylch plebano de Rokonok, Michaele H...⁷⁷ villico, Blasio Molchych et Sebastiano Doryn ac aliis quampluribus ad id specialiter rogatis et vocatis. In cuius rei perpetuam memoriam presentes nostras litteras sigillo nostro vtensili consignatas eidem Petro Molchych et heredum suorum successoribus vniuersis duximus esse dandas. Datum in Rokonok, secundo die festi Pentecostes, anno Domini 1525.

32.

1525. 30. Septembris, Crisii

Coram Demetrio filio Emerici, iudice civitatis Crisiensis, Georgius faber medietatem terrae suae arabilis pro quattuor florenis Hungaricalibus Iohanni Horwath et consorti eius vendit.

Orig. Charta pergamena. Pendens sigillum deest. AHAZU, G-I-26.

Nos Demetrius filius Emerici, iudex, ac iurati ceterique cives et hospites noue libere superioris ciuitatis Crisiensis memorie commendamus per presentes, quibus expedit, vniuersis, quod circumspectus Georgius faber ex vna parte, vero ex altera Iohannes Horwath Wthyshenych et domina Margaretha consors eiusdem legitima conciuus nostri coram nobis personaliter constituti, idem ipse prefatus Georgius fa-

⁷⁷ Textus, quem legere non potest.

ber dixit et confessus est ministerio viue uocis sui in hunc modum, quomodo ipse quandam medietatem terre sue arrabilis⁷⁸ ipsum per quondam Benyak emptitionis⁷⁹ concernentem dixit se vendisse sub hiis nunc metis existentibus, cui a parte orientali commetatur fluuius vocatus Werthlin, meridionali commetatur alia pars eiusdem terre pro se residua, mediat meta erbosa, occidentali commetatur via communis tendendo versus Gloghocham, australi⁸⁰ terra arrabilis Stephani Khwrchych cum fratribus, mediat meta erbosa et sic terminantur mete, cum omnibus eiusdem utilitatibus⁸¹ et pertinentiis vniuersis prefato Iohanni Horwath et domine Margarethe consorti eiusdem pro quattuor (!) florenis Hungaricalibus vendidit ipsis iure perpetuo et inrevocabiliter (!) tenendam, possidendam pariter et habendam. Item Petrus Lachkoych dixit se vendisse quandam terram suam arrabilem ad vnam dietam magnam se extendentem⁸² sub his novis metis existentibus (!), ab orientali commetatur via communis tendens ad Rekhowcz, meridionali commetatur terra prolium condam Blasii Kwrchych, occidentali commetatur terra arrabilis prefati Iohannis Horwath emptoris, australi commetatur terra arabilis Gregorii Sthecharkho⁸³, mediat meta erbosa, terminantur, cum omnibus eiusdem utilitatibus et pertinentiis vniuersis prefato Iohanni Horwath et domine Margarete consorti eiusdem pro duobus florenis Hungaricalibus vendit ipsis ac heredibus ipsorum iure perpetuo et inreuocabiliter (!) tenendam, possidendam pariter et habendam, ex consensu et permissione omnium vicinorum commetaliumque suorum nullo contradictore ibi apparente. Presentibus ibidem Andrea Mathehych, Georgio Sykwlych, Mathia Wranak et aliis quampluribus ibidem existentibus. Datum Crisii, sabbato, in festo beati Ieronimi doctoris, anno Domini M^o quingentesimo vicesimo quinto.

33.

1525. 24. Decembris, Crisii

Coram Demetrio filio Emerici, iudice civitatis Crisiensis, Lucas suttor silvam suam pro octo florenis Hungaricalibus, item Michael Myhalyck silvam suam similiter pro octo florenis Hungaricalibus Ivano Wthysenych et consorti eius vendunt.

Orig. Charta pergamena. Pendens sigillum deest. Copiam modernam habet. AHAZU, G-I-27.

Nos Demetrius filius Emerici, iudex, ac iurati et vniuersi ciues superioris noue libere ciuitatis Crisiensis memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, vniuersis, quod circumspecti viri Lucas suttor nunc iuratus noster

⁷⁸ Vocabulum hoc in texto consequenter sic ('arrabilis') scribitur.

⁷⁹ Sc. *titulo*.

⁸⁰ Vocabulum interponitur super rigam.

⁸¹ Vocabulum hoc in texto consequenter sic ('utilitatibus') scribitur.

⁸² Post vocabulum pars superflua: *dixit se vendidisse*.

⁸³ Lectio incerta.

itemque Michael Myhalyck vocatus similiter alter iuratus noster, conciuēs nostri onera et quelibet grauamina filiorum et filiarum suorum in se ipsos assumptendo coram nobis personaliter constituti sponte et libere confessi sunt in hunc modum, quomodo ipse Lucas suttor quandam siluam suam in territorio huius ciuitatis inter ab oriete viam tendentem antiquam sub Brezyna et a meridionali inter terram in qua quantitate et ...⁸⁴ alia quantitate inter terram nemorosam prolium quondam Martini Throthyck conciuīs nostri et ab occidente viam antiquam tendentem ad superiores vineas et ab australi inter siluam prolium condam Andree Pechek conciuīs nostri, vbi sunt arbores signati, sic et taliter existentem cum eiusdem silue vtilitatibus pro octo florenis Hungaricalibus monete nobili Iwano Wthysenych et Margarethe consorti eiusdem conciuibus nostris vendidisset. Memoratus vero Michael Myhalyck vocatus similiter quandam siluam suam ab oriente⁸⁵ inter viam publicam tendendo ad siluas de ZenthIwan et a meridionali inter siluam prolium quondam Andree Zeykoych et ab occidenti inter fluuium Zwhapothok vocatum et ab australi inter metas siluarum possessionis ZenthIwan preoratus (!), vbi sunt magne arbores signante pro metis cum eiusdem silue cunctis vtilitatibus et pertinentiis eisdem Iwano Wthysenych et domine Margarethe consorti eiusdem ac heredibus ipsorum pro octo florenis similiter Hungaricalibus monete vendidisset, immo vendidit et assumpsit iure perpetuo et irreuocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam ex consensu et permissione omnium vicinorum et commetaneorum predictorum, nullo apparente contradictore. Presentibus ibidem Petri Laczkych, Georgio Peskoych, Iohanni Koporsak, Iacobo aliter Precone et aliis quampluribus conciuibus nostris. In cuius rei memoriam et firmitatem perpetuam presentes litteras nostras pendenti sigillo nostro roboratas eisdem duximus concedendas. Datum sabbato, videlicet in vigilia Natiuitatis Domini, anno eiusdem millesimo millesimo quingentesimo vigesimo quinto.

34.

1526. 5. Martii

Coram Demetrio filio Emerici, iudice ciuitatis Crisiensis, Mathius Wranak siluam suam pro decem florenis Hungaricalibus Iohanni Horwath et consorti eiusdem vendit.

Orig. Charta pergamena. Pendens sigillum deest. Modernam copiam habet. AHAZU, G-I-28.

Nos Demetrius filius Emerici, iudex, ac iurati ceterique cives et hospites nove libere superioris ciuitatis Crisiensis memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, vniuersis, quod circumspectus Mathias Wranak conciuīs noster ex vna, parte vero ex altera Iohannes Horwath Wthysenych et domina

⁸⁴ Textus, quem legere non potest.

⁸⁵ Vocabulum interponitur super rigam.

Margaretha, consors eiusdem legitima, conciuēs nostri coram nobis personaliter constituti idem ipse prefatus Mathias Wranak dixit et confessus extitit per hunc modum, quomodo ipse quandam siluam suam ipsum idem (!) Mathiam Wranak per Iohannem Preledas⁸⁶ prediallem claustrī Crisiensis emptitione concedendam dixit se vendidisse sub hiis nunc metis existentibus (!), cui a parte orientali commetatur quidam succus fluuius vocatus [Neuga⁸⁷], meridionali commetatur silua prolium condam Banowecz mediante robora cruce signata, occidentali commetatur silua Martini Lonchar, australi commetatur silua antiqua Demetrii predicti iudicis mediante robora cruce signata penes quoddam fossatum et sic terminantur mete, cum omnibus eiusdem vtillitatibus et pertinentiis vniuersis prefato Iohanni Horwath Wthysenych et domine Margarethe consorti eiusdem pro decem florenis Hungaricalibus vendidit, donavit et assignavit ymmo vendidit, donavit et assignavit ipsi prefato Iohanni Horwath et domine Margarethe consorti eiusdem et pariter per ipsos heredibus ipsorum ac heredum successoribus iure perpetuo et inreuocabiliter (!) tenendam, possidendam pariter et habendam ex consensu et permissione omnium vicinorum commetaneorum, qui suorum nullo contradicendo et ibi apparente. Et hec venditio facta fuit coram hiis probis viris videlicet Iacobo Sekhel, Iacobo alias Precone, Georgio Pethkohysch⁸⁸, Barnaba fabro et aliis quampluribus ibidem existentibus. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras privilegiales sigillo nostro pendenti roboratas duximus eidem Iohanni Horwath concedendas. Datum Crisii, secunda feria ante Letare, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo sexto.

35.

1526. 3. Iunii

Coram capitulo ecclesie Chasmensis domina Sophia, consors Iohannis Wokozlawych de Vizoka, sessionem suam desertam donat.

Orig. Charta pergamena. Pendens sigillum deest. G-I-29.

Nos capitulum ecclesie Chasmensis memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, vniuersis, quod nobilis domina Sophia, consors nobilis Iohannis Wokozlawych de Wyzoka, filia vero condam Emerici litterati de Wynarcz siue de Gozuarcz, coram nobis personaliter constituta spontanea et libera sua voluntate oraculo vive vocis sue dixit et confessa est in hunc modum, qualiter ipsa attentis et consideratis fidelibus seruitiis seruitiorumque gratuitis meritis nobilis Petri Lwchych dicti de Wynarch, que idem a longis retroactis temporibus sibi et dicto domino marito suo cum omni fidelitatis constantia indefesse exhibuisset et impen-

⁸⁶ Lectio incerta.

⁸⁷ Lectio incerta.

⁸⁸ Lectio incerta.

disset, ratione quorum prefata domina eidem nolens esse immemor et ingrata quandam sessionem suam omnino et ex toto desertam Myklowsewzkozelo vocatam in pretacta possessione Wynarcz et comitatu Crisiensi existentem et habitam simulcum cunctis eiusdem utilitatibus, fructositatibus et pertinentiis quibuslibet, terris videlicet arabilibus [cultis et incultis], agris, pratis, campis, pascuis, fenilibus, siluis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis, aquis, fluuiis, aquarumque decursibus, piscinis piscaturis pisciumue, clausuris molendinorum et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet vtilitatum et pertinentiarum eiusdem integritatibus, quovis nominis vocabulo vocitatis ad eandem de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus sub eisdem veris metis et antiquis limitibus memorato Petro Lwchych et domine Marthe consorti eiusdem heredibusque et posteritatibus ipsorum vtriusque sexus vniuersis dedisset, donasset, contulisset et ascripsisset, immo dedit, donauit, contulit et ascripsit coram nobis iure perpetuo et irreuocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam, nil iuris nilue proprietatis et dominii in eadem sessione ipsa domina Sophia sibi ipsi reseruando, sed totum et omne ius omnemque iuris et dominii proprietatem, quod videlicet et quam in eadem sessione habuisset aut haberi speraret quoquomodo in futurum, in prenotatos Petrum Lwchych et dominam Martham consortem eiusdem eorumque heredes et posteritates, sic vt prefertur, vtriusque sexus vniuersos transtulisset pleno iure. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras pendentis et auctentici sigilli nostri munimine roboratas eisdem duximus concedendas. Datum die dominico proximo post festum Corporis Christi, anno eiusdem millesimo quingentesimo vigesimo sexto.

Éva B. Halász

Medieval Charters of the Fran Gundrum Collection in the Archive of Croatian Academy of Sciences and Arts (1268 – 1526)

Summary

The article contains the edition of medieval charters kept in the Archive of Croatian Academy of Sciences and Arts in the collection of Fran Gundrum Oriovčanin (1856-1919), a Croatian cultural and public activist living in the second half of the nineteenth century and the beginning of the twentieth century. He was active in promoting healthy living and fighting against alcoholism and smoking. He extensively published on both medical and cultural matters. Interests of Fran Gundrum for history reflected also in the fact that he collected a charter collection, which later became a part of the collection of charters of the Archive of Croatian Academy of Sciences and Arts as a separate archival series, where it is kept also now. A part of Gundrum's collection, that is the documents issued prior to the Battle of Mohács of 1526 (traditional ending of the Middle Ages in Hungarian and Croatian historiography) is published in this article. The documents may be divided in two groups, the first one containing charters of the medieval town/city of Križevci and the second containing those referring to the castle warriors (*jobagiones castri*) and later noblemen of Križevci and Veliki Kalnik, particularly those of the noblemen of Patak.

The Gundrum Collection consists of 29 original medieval charters, some of which contain also transcripts of earlier documents, so that the total number of documents is 32. Only two of these charters are known also from other copies: a copy of the charter of the Zagreb chapter of 12 May 1354 containing two other documents and extant only in an early modern copy (the original of which is kept in the State Archive of Croatia), and the original charter of Ban Ulrik of Cili of 15 May 1454, whose medieval copies are now kept in the *Deutschordenszentralarchiv* in Vienna and the main charter collection (Diplomata) of the Archive of Croatian Academy of Sciences and Arts in Zagreb.

Key words: Fran Gundrum Oriovčanin, Križevci, the Križevci County, medieval Slavonia, medieval charters

